

MAŽOSIOS AT. BOMBOS EUROPOS GYNYBAI

JAV sutinka svarstyt Sovietų S-gos kaltinimą dėl paramos pagrindžiams

Pasauliui įdomu išgirsti, ką tuo reikalu gali pasakyti didysis perversmų kurstytojas Kremlius

PARYŽIUS. — Amerikos delegacija paskelbė, kad ji nesipriešins visuotiniam debatui Jungtinių Tautų konferencijoje dėl Sovietų Sąjungos iškeltos kaltinimo, jog JAV remiančios perversmus komunistų bloko šalyse.

Višinskio pateikti kaltinimai prieš Jungtines Valstybes bus pirmą svarstomi J. T. generaliniame komitete. Šiame komitete yra ir Jungtinių Valstybių atstovas, kuris nemano daryti trukdymų, kad kaltinimai būtų sprendžiami Jungtinių Tautų organizacijoje.

Kaltinimas Amerikai

Sovietų Sąjungos įteikto J. T. O. notoj reikalaujama svarstyti šis klausimas:

Jungtinių Amerikos Valstybių agresyvūs veiksmai ir jų maišymasis į kitų šalių vidaus reikalus, paskiriant \$100 milijonų organizavimui ginkluotų dalinių Sovietų Sąjungoje, Lenkijoje, Čekoslovakijoje, Vengrijoje, Rumunijoje, Bulgarijoje, Albanijoje ir visoje eilėje kitų demokratinių kraštų.

Skundas įteiktas ir ambasada

Tuo pat reikalu Sovietų Sąjungos vyriausybė įteikė memorandumą Amerikos ambasada Maskvoje. Šiame proteste rašė sovietų vyriausybė pabrėžia, kad Amerikos kongresas, priimdamas įstatymą užsienio sąjungininkams remti (Mutual Security Act) spalio 10 d. paskyrė lėšų finansuoti priešvalstybinius sąjūdžius sovietų bloko valstybėse.

Tuo žygiu Jungtinės Valstybės parodžiusios savo agresinius tikslus prieš Sovietų Sąjungą ir pažeidžiusios tarptautinius dėsnius, neišskiriančios Jungtinių Tautų Organizacijos deklaracijos.

Kongreso nutarimas taip pat pažeidžia ir Amerikos — Sovietų Sąjungos susitarimą, užmezgant diplomatinis santykius.

Laimėjimas griežtos kovos šalininkams

N. Y. Times korespondentas Harry Schwarz savo telegramoje šiuo svarbiu pavertę tautų žmonių klausimu sako:

1951 metų priimtas bendrojo saugumo aktas reiškia laimėjimą visiems tiems, kurie mano, kad Jungtinės Valstybės privalo aktyviai remti ir padėti pagrindinio revoliuciniams sąjūdžiams komunistų kraštuose.

Tarp neišvardintų konkrečių uždavinių, dėl kurių skirta \$100 milijonų ir pasakyta tik "kitiems reikalingas", reikia suprasti siuntimą ginklų, reikmenų, spaudos ir panašios pagalbos, reikalingos pagrindinio sąjūdžiams.

Pagrindžio kova — teroristinė

Kongreso atstovas Kersten, kuris kovojo ir pravedė lėšų paskyrimą antikomunistiniam pagrindžiui, savo užkardoto kalboje pareiškė:

"Sakymas, kad teroras nevaldina vaidmens išlaisvinimo sąjūdžiuose Rytų Europoje, reiškia visišką nenusivokimą išlaisvinimo sąjūdžiams".

Neseniai Valstybės departa-

mento buvo viešai ir neviešai pareikšta, kad tokios lėšos būtų naudojamos minėtiems tikslams.

Susidomėjimas ukrainiečių armija

P. P. A., ukrainiečių pagrindinio armijos savo dydžiu ir savo veiklos vieta buvo vienu iš svarbiausių ats. Kersten argumentų, reikalaujant iš Kongreso \$100 milijonų laisvės kovotojams remti.

Sovietams, okupavus iš naujo Ukrainą, raudonoji armija turėjo didelių mūšių su U. P. A. kaip pačioje Ukrainoje, taip ir už jos sienų, ir iš pradžių kovos sovietams buvo labai nuostolingos, kol pasisekė išblaškyti U. P. A. dalinius, sako minėtas N. Y. T. okoredentas.

Ką Maskva seniai daro slapta, Amerika ruošiasi daryti viešai

Pabaigoje H. Schwarz apibūdina Washingtono diplomatų dėsnotus sunkumus, norint aktyviai paremti antikomunistinius pagrindžius.

Tuo tarpu, kai diktatūriniai kraštai sutelkia lėšas bei jėgas slapta ir metasi į darbą nesigarsindami, ats. Kersten turėjo savo planą praveisti viešai.

Nežiūrint, kad Amerikos planuojamos priemonės yra kontraofensyvinės, jos, JAV, šiaandien turi klausytis kaltinimų, metamų Sovietų Sąjungos, kuri remia ir organizuoja revoliucijas užsieniuose nuo savo gimimo dienos.

Sovietai traukia raudonąją armiją — skundžiasi Tito

PARYŽIUS. — Jugoslavijos delegacija įteikė Jungtinėms Tautoms skundą prieš Sovietų Sąjungą, kaltinant ją raudonosios armijos ir satelininių valstybių divizijų telkimu prieš Jugoslavijos pasienio.

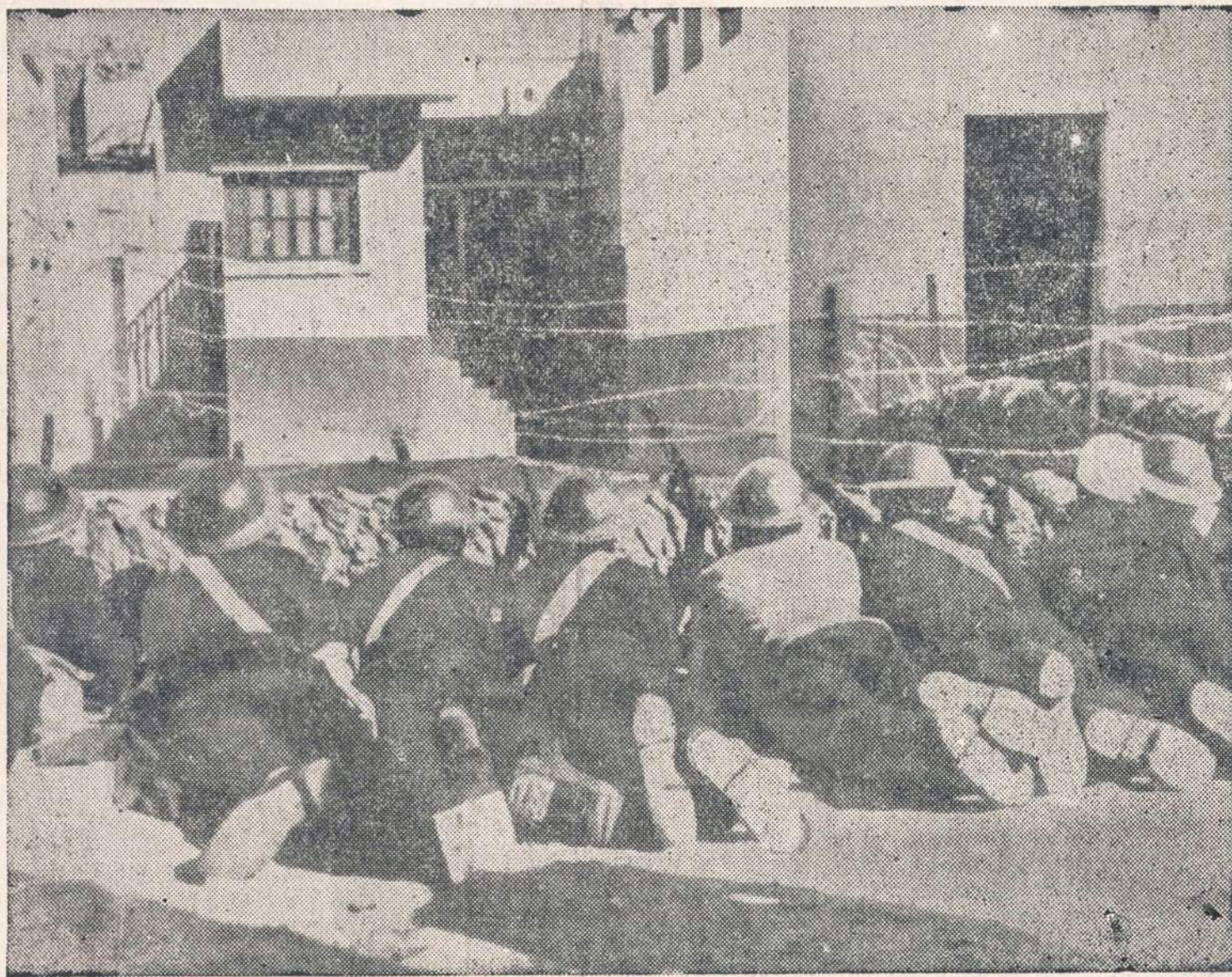
Toks sovietų elgesys graso pasaulinei taikai, įrodinėjo Jugoslavijos atstovas Millovan Dalas J. T. politiniame komitete.

Jo pateiktomis žiniomis, Vengrija, Rumunija ir Bulgarija turinčios 810,000 kareivių; apie pusę to skaičiaus yra sutelkta prie Jugoslavijos sienos. Sovietų Sąjunga laiko dideles savo karines jėgas Rumunijoje ir Vengrijoje, tvirtinama Tito atstovo skunde.

KORĖJOS KARAS BAIGSIS IKI SAUSIO 1 DIENOS?

TOKIJAS, Japonija. — Viceprezidentas Alben Barkley išreiškė savo viltį, kad iki naujų metų pradžios bus grąžinta Korėjų taika.

Jis su žmona lankėsi fronto linijose, tarp kita iššovė iš patrankos "sveikinimą" komunistams — granatą su jo parašu "Alben Barkley".

Ginkluota šautuvas Egipto policija saugo barikadas Ismaili mieste, kur šiomis dienomis įvyko riaušės.

PALIAUBŲ LINIJA IŠVESTA

MUNSAN, Korėja. — Jei kovojančioms ir besiderinančioms šalims pasiseks susitarti dėl ginklų paliaubų Korėjoje ir jei tas bus atsieta ne vėliau kaip per 30 dienų, abi, komunistų ir Jungtinių Tautų, armijos jau žino, kur joms teks atsitraukti ir sustoti. Nes paliaubų zona buvo po keturių mėnesių derėjimosi ir ginčų galiausiai išvesta per visą Korėjos pusiasalį (145 mylios).

Delegacijų štabų karininkų išvestą liniją dar turi patvirtinti specialieji "paliaubų zonos" komisija. Ji susirenka posėdžio antradienio naktį ir nebeabejojama, kad išvestoji ant žemėlapių linija bus patvirtinta kaip paliaubų zona, jeigu iki Kalėdų antrosios dienos bus nutarta nutraukti kautynių veiksmus.

Reikia išspręsti dar svarbių klausimų

Jei ir kiti klausimai, susiję su paliaubomis, kels tiek ginčų, ir vyks tokiu pat tempu, kaip zona, bus sunku delegacijoms iki numatyto laiko susitarti. Jei komunistų hierarchija esanti "užsienio (suprask, amerikiečių) komanda, kelianti pavojus prancūzų nepriklausomybei.

Pasikeitimas karo belaisviais yra klausimas, kurį dabar delegacijų atstovai ruošiasi pradėti svarstyti. Šis klausimas pasidaro daugiau komplikuoatas, kai J. T. armijos atsakingi vadai paskelbė, jog apie 8,000 Amerikos karo belaisvių buvo komunistų nužudyta.

Komunistai turės parodyti tikruosius karo belaisvių skaičius, ir tada paaiškės, kiek iš tikrųjų yra išžudyta.

Po to delegacijos turės sudaryti mišrius organus ir išdirti taisykles paliaubų sąlygoms pridaboti.

Mūšiai tebevyksta

Komunistai dviejuose frontuose privertė J. T. armiją atsitraukti iš užimtų pozicijų. Trečiojo vietoj, vadinamojo "Mažajame Gibraltare", sąjungininkai atsilaikė prieš stiprius priešų puolimus.

Taip pat ir kituose frontuose komunistai rodė didelių aktyvumą, matyti, norėdami pagreitinti savo pozicijas, vėmė paliaubų delegaciją atstovams skiriamąją zoną, laikantis fronto linijos.

Amerikos 17 Sabre lėktuvai buvo susikovę su 60 sovietų gamybos MIG naikintojais netoli Mandžiūrijos pasienio. Per 15

minučių užtrukusias kautynes 2 komunistų lėktuvai buvo sužaloti.

De Gaulle mano, jis gali apginti Vakarų pasaulį

NANCY, Prancūzija. — Gen. De Gaulle, vadovaujantis didžiaisiais prancūzų partijai (kraštutinių dešiniųjų), mano, kad jis gali pakeisti ne tik politikus, bet ir generolus, formuojančius jungtinę Vakarų armiją.

Europos gynybos organizacija esanti "užsienio (suprask, amerikiečių) komanda, kelianti pavojus prancūzų nepriklausomybei.

Trūkstant tokiai "užsienio komandai" 1941 metais, Prancūzija buvo paversta Hitlerio Vokietijos satelitu, lygiai kaip ji būtų padaryta Stalino pakaliku, jeigu Amerika paliktų Prancūziją De Gaulle valiai.

Egipte, Izmailijoje, Egipto teroristai sužeidė du anglų kareivius.

Komunistinė lenkų vyriausybė suėmė du buvusius savo vadus: Osobka Morawski, buvusį pirmąjį komunistų ministrą pirmininką po karo, ir maršalą Rola Zimerski, buv. armijos vadą pokariniais metais.

Kaukėti dvasiškai pabėgėliai apie tikinčiųjų persekiojimus Ukrainoje

NEW YORKAS. — Ukrainiečių katalikų jaunimo suvažiavime New Yorke pasirodė du panašiomis į "K. K. Klan" kaukėmis prisidengę dvasiškai, pakviesti supažindinti susirinkusius su komunistų persekiojimais prieš dvasiškius ir tikinčiusius.

Abu kalbėtojai yra neseniai pabėgę iš Ukrainos. Norėdami išvengti savo giminių persekiojimo namie, kunigai nepasakė,

Vėliausios žinios

— Prezidentas Trumanas paskyrė buv. Springfieldo, Ill., merą Putnam ekonominės priežiūros įstaigos valdytoju, į atsistatydinusio Eric Johnston vietą.

— Vengrijos priešlėktuvinės artilerijos brigada, susidedanti iš 4,500 ("savanorių") kareivių, kovoja Korėjos fronte; taip pat ir Bulgarijos dalinys yra šiame fronte, praneša vengrų emigrantų laikraštis "Ungaria" Muenchene.

— Arkivyskupas Stepinac būsiąs netrukus paleistas iš kalėjimo, pasiūkino marš. Tito, Jugoslavijos diktatoriaus, trims Amerikos Kongreso nariams.

— J. T. armijos kariai yra įsitikinę, kad paskutiniu metu prie komunistų artilerijos buvo priskirti rusų, raudonosios armijos daliniai. Per radiją girdimos komandos rusų kalba, o taiklumas taip pat padidėjęs.

— Amerika pareiškė savo sutikimą svarstyti didžiųjų konferencijų nusiginklavimo planą, kaip tai pasiūlė Pakistanas ir Irakas; bet delegacijos narys dr. Jessup sako, viltys susitarti yra labai mažos.

— Irano ministras pirmininkas Mossadegh vėl kandidatuos per parlamento rinkimus; anksčiau jis buvo pareiškęs, kad nacionalizavus žibalo pramonę, jis pasitrauks iš politikos gyvenimo.

— Belgardė prasidėjo tarptautinės karo veteranų sąjungos suvažiavimas. Sąjungai priklausė 14 valstybių, visos iš Vakarų pasaulio.

— Egipte, Izmailijoje, Egipto teroristai sužeidė du anglų kareivius.

— Komunistinė lenkų vyriausybė suėmė du buvusius savo vadus: Osobka Morawski, buvusį pirmąjį komunistų ministrą pirmininką po karo, ir maršalą Rola Zimerski, buv. armijos vadą pokariniais metais.

— Belgardė prasidėjo tarptautinės karo veteranų sąjungos suvažiavimas. Sąjungai priklausė 14 valstybių, visos iš Vakarų pasaulio.

GEN. EISENHOWERIO PAREIŠKIMAI

Atlanto šalių apsiginklavimo konferencija nustelbia taikos šnektas J. T. Organizacijoj

ROMA, Italija. — Dvylikos Atlanto pakto narių, tarp jų Vakarų trijų didžiųjų, užsienio reikalų ministrai apsidėjo kuriam laikui Jungtinių Tautų konferenciją Paryžiuje ir atvyko į Atlanto Tarybos posėdžius Romoje, kur sprendžiami Europos apsiginklavimas ir apsigynimas nuo Sovietų Sąjungos, J. T. šeimos "vyresniojo brolio".

Indijos planas taikai laimėti

VAKARŲ VALSTYBĖMS PASIŪLYMAS NEVILIOJANTIS

PARYŽIUS. — Vakarų valstybių diplomatai nedžiaugsmingai sutiko Indijos delegacijos pirmininko, Sir Benegal Rau, planą šaltajam karui baigti. Jis yra prokomunistinis ir vargu priimtinas demokratų kraštuose.

Indija siūlo: baigti karą Korėjoje, nusiginkluoti ir atsiduoti atsilikusių šalių ūkinei gerovei kelti.

Jos manymu, Korėjos klausimui reikėtų sudaryti "studijų grupę" iš paskirų asmenų, ne vyriausybinių; sudaryti komisiją Rytų ir Vakarų nusiginklavimo planui paruošti; sudaryti J. T. specialų fondą ūkui ir statybai atsilikusiuose kraštuose.

Trys moslemo valstybės, Pakistanas, Irakas ir Sirija, pasiūlė susitikti keturiems didiesiems, pirmininkaujant J. T. O. dabartinės sesijos prezidentui meksikiečiui, Luis Padilla Nervo.

Višinskis Vakarų siūlymus gali tik atmesti

Beveik dvi valandas užtrukusio kalboje sovietų delegacijos vadovas Višinskis mėgino niekais paversti Vakarų siūlytą formulę ginklavimosi suvaržyti.

Jo įsitikinimu, trijų Vakarų didžiųjų valstybių siūlymas nesumažins karo pavojaus ir nepasitarnaus kalbamiems tikslams. Iš savo pusės jis išvardijo dvylika punktų, kuriuos priėmus iš Vakarų plano nieko nebėlik-tų.

Dr. Jessup, atsakė visų trijų Vakarų valstybių vardu. Jis pabrėžė, kad Vakarai mėgins praveisti savo planą ir kad jį priėmus taika pasauly sustiprėtų.

23 UŽMUŠTI, 60 SUZEISTA PER TRAUKINIŲ NELAIMES

WOODSTOCK, Ala. — Du keleiviniai traukiniai, vienas iš New Yorko, kitas iš New Orleans, susidūrė, einant dideliu greičiu pereiną sekmadienį apie 20 m. nuo Birminghamo, Ala. Aukos: 16 užmušta ir 60 sužeista.

Tą pačią dieną prie Orchard, Idaho, prekinis traukinys susidūrė su kitu prekinium. Užmušti 5 geležinkeliečiai.

DREBĖJIMAS FORMOZOJ

TAPEH, Formosa. — Šioj sa-rāj vėl pasikartojo žemės drebėjimas, per kurį 15 žmonių žuvo ir 200 buvo sužeisti.

— Amerikos lėktuvai, pašautas Vengrijos - Rumunijos priešlėktuvinės artilerijos, laikomas žuvusiu. Apie 20 lėktuvų, išsiųstų jį ieškoti Jugoslavijos, Italijos teritorijose, buvo atšaukti.

Romoje užsienio reikalų ministrus jau laukė pakto šalių finansų — išdo ministrai, štabų viršininkai, tarp jų ir gen. Eisenhoweris, Vakarų jungtinės armijos viršininkas.

Svarstyti naujieji ginklai

Gen. Eisenhowerio pranešimas Tarybai buvo slaptas. Iš jo pareiškimo, tačiau yra jau žinomas pasisakymas už mažųjų atominių bombų panaudojimą Europos gynybai.

Šios rūšies bombos (vadina-mos lilitutinėmis) buvo pakartotinai išbandytos Nevados laukuose, dalyvaujant kariuomenės daliniams. Jų sprogimo galia yra ribota, ir gali būti vartojamos mūšuose, nesudarant pavojaus savo armijoms, tačiau priešui galima pridaryti nepalyginamai didesnių nuostolių, negu ligšiolinėmis lėktuvų bombomis ar artilerijos granatomis.

Prie to reikia 60 - 70 divizijų

Kad ir didelės reikšmės turės naujieji atominiai ir kitokie ginklai, numatyti Europos gynybai, kalbėjo gen. Eisenhoweris, Atlanto pakto šalys turės ir toliau rūpintis galingos armijos sudarymu.

Jo apskaičiavimu, Jungtinė Vakarų armija turi susidėti iš 60 - 70 divizijų, norint būti įsitikinusi pergale prieš Sovietų bloko jėgas.

Tikra taika neįmanoma dabartinėmis sąlygomis

Gen. Eisenhoweris įspėjo taikos architektus, kad šiaandien negalima kalbėti apie tikrą ir pastovią taiką, nei apie karo baime pašalinimą, kol Vakarų tautos planuoja savo gynybą frontą prie Reino.

Norint garantuoti taiką, teks apsigynimo liniją nukelti daug toliau į rytus, pasakė Eisenhoweris.

Atlanto Taryboje anglai vėl iš-kėlė savo reikalavimą, kurį ypač užstoja Churchill, kad jungtinėm laivyno jėgom vadovauti būtų paskirtas britų generolas.

Anglai taip pat griežtai laikosi savo naujai išrasto šautuvo 0.30 kalib. siūlydami juo apginkluoti Atlanto armijos pėstinikus. Amerikiečiai vis dar mano, kad jų šautuvas, 0.280 kalibro, yra pats geriausias.

RINKIMAI IRANE

TEHERANAS, Iranas. — Irano parlamentas išreiškė Mossadegh vyriausybę pasitiekimą 90:0 balsais (17 balsų trūkstant) ir pritarė jo prašymui paskelbti anksčiau parlamento rinkimus.

Rinkimų dieną paskirta gruodžio 4 d.

— Juodoji "Jean d'Arc", vadavusi komunistų priešakiniais daliniams Korėjoje, buvo kanda-liciu likviduota, kai ji vedina 300 šaukiančių komunistų mėgino pulti J. T. linijas.

IŠ LIETUVIŲ GYVENIMO

Cicero

Alfonas ir Danutė Pareigiai

Po vienerių metų intensyvaus triūso, valgomųjų produktų krautuvė 1439 So. 49 Ave., daro pamatinį remontą. Tas kaip tik dera prie šventės, nes tuo metu visi puošiasi. Pp. Pareigijų remontas ne tam momentui, bet savo parankumui ir kostumerių patogumui. Kai krautuvė moderniai sutvarkyta, tai praeivis akį traukia. Bet to negana, mandagus patarnavimas, teisingumas — svarbu; švarta taip pat vaidina nemažą vaidmenį. Čia visi suminėti punktai mūsų jaunų biznierių pilnai praktikuojami.

Be maisto produktų, jų krautuvėje galima gauti ir kitokių dalykų: įvairių smulkmenų vaikams, augusiems pasiskaitymo žurnalų, dienraščių, jų tarpe ir mūsų "Naujienas" "Drauge"; tik nėra "Vilnės", jos ir nebus, nes geri, tikri lietuviai tokių šlamštų neskaito.

Paaukštinti pareigose

District Savings and Loan Association, 3236 So. Halsted St., pareigūnas ir sekretorius Joseph M. Mozeris pranešė, kad du šios įstaigos tarnautojai gavo paaukštinimus.

Skolinimo skyriaus tarnautojas John Budrick pakeltas į viceprezidentus, kurio žinioje bus namų paskolų skyrius. Mary Eisin iš sekretoriaus padėjėjo pakelta į šios įstaigos išdėstius.

Mūsų karo invalidai

1918 m. vasario 16 d. Lietuva, pasiskelbus nepriklausoma valstybe, teko ginklu iškovoti laisvę ir gintis nuo besiveržiančių iš rytų ir pietų kaimynų. Pirmą vyriausybę paskelbus Tėvynę pavojuje esant, visi stėjo jos ginti: seni ir jauni, mokslo suola aplėdę ir žagę palikę, petys į petį stėjo savanoriais ginti vos atgautą laisvę. Ir apgynę ją. Tik ne visi galėjo džiaugtis laisva tėvyne. Vieni jų narsiai bekvodami žuvo ties Sirvintais, Giedraičiais, ties Dauguvos krantais ir Radviliškio. Kiti, savo krauju išpirkę išsvajotą laisvę, grįžo nustoję brangiausio turto — sveikatos; grįžo sužaloti, be rankų, be kojų.

Tėvynė neapleido savo garbingų gynėjų: apgydę jų žaizdas, padėjo jiems materialiskai, apdovanojo juos žeme, davė pensiją iki gyvos galvos pagal nustotą darbingumą. Vėliau iš valdžios paskirtų asmenų ir visuomenės atstovų susikūręs Karo Invalidams Globoti Komitetas, vadovaujamas gen. Nagiaus, per keletą metų pavyzdgingai sutvarkė invalidų globą: padovanojo jiems pastatytą Karo Muziejų, karo invalidai, kaip tie senovės vaidylos, saugojo tą tautos šventovę ir relikviją, pradedant nuo žilos senovės ir baigiant tragiškai žuvusiųjų didvyrių Dariaus ir Girėno "Lituanicos" skeveldromis.

Tai buvo laisvoje Tėvynėje. Dabar, karo audrų išblaškyti po visą platųjį pasaulį, mūsų tėvynės laisvės gynėjai nepajėgia grumtis dėl kasdieninės duonos kėsnio. Laisvės kovų invalidai yra reikalingi skubios visuomeninės pagalbos. Padėkime jiems laimingai sulaukti Tėvynės prisikėlimo, kai vėl Laisvės Varpas Karo Muziejaus bokšte laisvai suskambės.

Aukas siųsti maloniai prašome šiuo adresu: Mrs. Wilhelmina Genys, 3414 So. Parnell Ave., Chicago 16, Illinois.

—Kun. Birutės Mot. D-jos choro mokytojas, atsidėjęs su solistais ir choru ruošiasi nuotaikeingos R. Planquette operetės "Kornevilio varpų" pastatymui gruodžio 2 d. Sokolų salėje, 2337 S. Kedzie.

—"Atžalos" simfoninis orkestras, kurio vadovas yra S. Kalvaitis, direktorius P. Sarpalius, iškiliai pasirodė "Sandaros" parengimo programoje lapkr. 25 d. Lietuvių Auditorijoje. Be to, dar buvo suvaidinta 1 veiksmo komedija "Netikėtos vestuvės" (vaidino Kielaitė, Matulevičiūtė, Brinka) ir dainų programa (solistės P. Bičkienė, E. Skudaitė, B. Jančys, "Birutės" duetas ir trio: A. Gulbinaitė, D. Demikienė, P. Olšauskas) ir smuikininkas (A. Paukštys). Akompanavo J. Byanskas.

—Lietuvių Kalėdų papročių programa bus parodyta Mokslo ir Pramonės Muziejuje gruodžio 9 d. Kalėdinė lietuvių eglutė jau muziejiaus patalpose yra papuošta. Z. Bilūnaitė, vienos tos eglutės puošėjų, fotografiją išdėjo "Chicago Tribune" dienraštyje.

Seni ir patyrę biznierių sako, kad NAUJIENOSE išspausdinti skelbimai duoda geriausių rezultatų.

Mėgiamoji operetė

Gruodžio 2 diena

—Jau trečius metus žiemojau šaltojoje Chicago, — nutęsė lyg dainuodamas Jurgis Dūdėlė. — Jeigu turėčiau forduką, tai į Floridą trauktu. Ten, sako, žmonės palmių paukščių guli ir stebi, kaip riešutai lyg meteorai iš dangaus plūmpt, plūmpt į jūrą krinta. O vėjas iš Kubos švelnius glamonėsius siunčia... Jūros pakraščius puošia balti, kvepią dobilėliai, panašiai kaip A. Vaiciūlaičio "Italijos vaizdų" knygoje parašyta...

—Užmiršk svajones. Aš žinau, kur Chicagoje galima sušilti ir gražiais dalykais pasigėrėti. —Nagi? —Taigi. Gruodžio 2 d. "Pirmyn" Choras stato "Kornevilio varpus". Taigi Sokolų salėje ne tik tavo ausys laisvės, bet ir siela. —Duok bileta! —Neturiu. Eik pas Chicago's

Lietuvių Draugijos sekretorių P. Millerį — gausi. O jeigu dar nesi šios didelės pašalpinės drjos narys, tai galėsi įsirašyti.

—Dėkui, dėdė, labai dėkui. Bėgu... —Van Gundt.

MIRĖ WALTER NATRIMAS

Buvo plėšikų pašautas Trečiadienį, lapkričio 21 d., du negrai plėšikai įėjo į Walter Natrimo laikomą taverną (500 W. 39 St.) ir pareikalavo pinigų. Kadangi Natrimas lyg bandė pasipriešinti, tai jį plėšikai peršovė. Po to pagrobė \$200, plėšikai pabėgo.

Natrimas buvo nuvežtas į ligoninę, bet ten nepasisekė jo gyvasties išgelbėti; jis mirė lapkričio 25 d.

KAZIMIERAS MIKĖNAS

1900 So. Union Ave.

Mirė 1951 m. lapkričio 24 d., sulaukęs pusės amžiaus. Gimęs Lietuvoje, kilo iš Ramygalos apskr., Anciškų parapijos; Naujasodžio kaimo. Amerikoje išgyveno 25 metus.

Paliko nuliūdę: sūnus Leno, marti Ida; posiniai: Edwardas ir Arnold; broliai Viktoras, Rapolas (New York) ir Juozapas (Bullitt, Ill.) ir jų sesuos, sesuo Anastazija Aulinskienė (Kewanee, Ill.), dedinė Kotryna Mikėnienė (Kewanee, Ill.) ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Kūnas pašarvotas Lachawicz koplyčioje, 2314 W. 23rd Pl. Trečiadienį, lapkričio 28 d. 9:00 val. ryto bus lydimas iš koplyčios į Šv. Kazimiero kapines.

Visi a. a. Kazimiero Mikėno giminės, draugai ir pažįstami nuosirdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jam paskutinį patarnavimą ir atsiveikimą.

Nuliūdę lieka: Sūnus, Broliai, Sesuo ir kiti Giminės.

Laid. Direkt. Lachawicz ir Sūnus, tel. Virginia 7-6672.

WALTER NOTREMAS

Gyveno 500 W. Pershing Road. Tel. Atlantic 5-9398

Mirė 1951 m. lapkričio 25 d. 2 val. po pietų, sulaukęs pusės amžiaus. Gimė Lietuvoje, Mažeikių apskr., Akmenės parap., Vegerių filijoje. Amerikoje išgyveno 39 metus.

Paliko dideliame nuliūdime: žmona Della, pagal tėvus Enzelis; sesuo Julijona Abramavičius, švogeriai Jonas ir jų šeima; švogeriai Povilas Enzelis ir kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Kūnas pašarvotas Antano M. Phillips koplyčioje, 3307 Lituania Avenue. Laidotuvės įvyks ketvirtadienį, 1951 m. lapkričio 29 dieną. Iš koplyčios 8:30 val. ryto bus atlydėtas į švento Jurgio parapijos bažnyčią, kurioje įvyks gedulingos pamaldos už velionio sielą. Po pamaldų bus nulydėtas į Šv. Kazimiero kapines.

Nuosirdžiai kviečiame visus giminės, draugus ir pažįstamus dalyvauti šiose laidojimuose.

Nuliūdę: Žmona, Sesuo, Švogeriai ir Giminės.

Laidotuvių Direktorius Antanas M. Phillips, Telefonas YArds 7-3401.

11 Metų Mirties Sukaktis

PRANCIŠKUS PEČUKAITIS

Persikyrė su šiuo pasauliu 1940 m. lapkričio 27 dieną, sulaukęs 24 metų amžiaus. Gimęs Cicero, Illinois.

Paliko dideliame nuliūdime: motina Marijona, pagal tėvus Girdauskaitė; tėvas Pranciškus ir daug kitų giminų, draugų ir pažįstamų.

Jau praėjo 11 metų, kaip negailestingoje mirtis ištraukė tave iš mūsų tarpo. Mūsų širdyse paliko neužgydoma žaizda, o namuose neužpildoma tuštynė.

Mes tavęs, mūsų brangusis sūneli, niekuomet nematysime. Mums liko tik šaltas kapas ir liūdesys.

Nuliūdę lieka:

MOTINA, TĖVAS, GIMINĖS IR DRAUGAI.

LIETUVIŲ TAUTINĖS KAPINĖS

Ši metų šventia 40 metų savo gyvavimo sukaktį.

ŠIAIS METAIS KAPINĖS ITAISĖ VIETAS URNOMS.

Šios sukakties proga Lietuvių Tautinės Kapinės pigiau parduoda sklypus. Iki metų galo mažai laiko teliko. Todėl Tautinių Kapinių vadovybė ir siūlo visiems Chicago ir jos apylinkių lietuviams pasinaudoti proga ir dar šiais metais nusipirkti sklypą (lotą) arba vietą urnai. Ateinančiais metais sklypai bus brangesni. Platesnių informacijų kasdien gausite pačiose Kapinėse arba jei parašysite laišką tokiu adresu:

Lithuanian National Cemetery

R. F. D. NO. 2, BOX 615 OAKLAWN, ILLINOIS
Phone: WILLOW SPRINGS 959

LIUDĖSIO VALANDOJ
Sukaktė
MAŽEIKAI & EVANS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
6845 So. Western Ave. Air Conditioned Chapel and
REpublic 7-8600-8601 Parking Facilities.
Tiesa, kurioje gyvena kitose miesto dalyse rašymai koplyčias arčiau jūsų namų

A. PETKUS
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
6812 So. Western Avenue
TELEFONAS GROVEHILL 6-0142
1410 South 50th Avenue
TELEFONAS TOWNHALL 3-2109 CICCERO, ILLINOIS
KOPLYČIOS VISOSE MIESTO DALYSE

John F. Eudeikis
LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA
AMBULANCE DIENA IR NAKTĮ
4605-07 SO. HERMITAGE AVE.
Tel. YArds 7-1741 ir Bishop 7-9481
4330-34 SO. CALIFORNIA AVE.
Telefonas Bishop 7-9719
MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYČIOS
Mūsų radio programai šeštadieniais 9:15 ryto iš WGES 1390 kil.

NARIAI
Chicago's
Lietuvių
Direktorių
Asociacijos
AMBULANCE
PATARNAVI-
MAS DIENA
IR NAKTĮ
TURIME
KOPLYČIAS
VISOSE MIESTO
DALYSE

P. J. RIDIKAS
3854 S. HALSTED STREET Phone YArds 7-1911

LEONARDAS A. EZERSKIS
1646 W. 46th STREET Phone YArds 7-0781

LACHAWICZ IR SUNUS
TEL. VIRGINIA 7-6672 and 6673
2314 W. 23rd PLACE 10756 S. MICHIGAN AVE.

L. BUKAUSKAS
10821 S. MICHIGAN AVE. Phone Pullman 5-9661

ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVE. Phone YArds 7-8401

PETRAS P. GURSKIS
659 WEST 18th STREET Phone SEeley 8-5711

ALFRED VASAITIS-VANCE
1446 S. 50th AVE., CICCERO, ILL. Tel. OLYmpic 2-1003

J. LIULEVIČIUS
4848 S. CALIFORNIA AVE. Phone LAFayette 3-3572

GEORGE F. RUDMIN
3319 S. LITUANICA AVE. Tel. YArds 7-1138-1139

Chicago's Liet. Suvalkiečių D-jos mėnesinis susirinkimas įvyks lapkr. 28 d., Hollywood svetainėje, 2417 W. 43rd St. Visi nariai prašomi atsilankyti. Yra daug svarbių reikalų. —V. Juška, nut. rašt.

Chicago's Lietuvių Klubas ir Draugijų 1951 m. Valdybos

JONISKEIČIŲ L. ir K. KLUBO VALDYBA 1950 METAMS: Pirm. John Gasparaitis, 5356 So. Richmond St.; Viceprim. Mrs. Estella McNamee, 6802 S. Maplewood Ave. HE 4-3555; Nut. rašt. Joseph Keturakis, 3217 So. 53rd St., Cicero, Ill.; Fin. rašt. Frank Cepulis, 3510 W. 63rd St., REpublic 7-0243; Izdininkas Joseph C. Ebel, 6447 South Emerald Ave. ENglewood 4-4380; Izdo globėjai: Mrs. Juliana Balsienė, 10431 S. Campbell Ave. BEverly 8-2852; Tadas Kazimieraitis, 4244 S. Washtenaw Ave.; Koresp. Mrs. Estella McNamee, 6802 S. Maplewood Ave. HEmlack 4-3555.

GELININKAS
(PUTRAMENTAS)
Linksmumo ar liūdesio valandoje Gražiausias Gėlės ir Vainikai. Reikale pašaukite: atvyksim į jūsų namus su vainiku paveikslais išsirinkti.
ROY R. PETRO (Putramentas)
5519 So. Harlem Avenue
POMouth 7-9026

GUŽAUSKU
BEVERLY HILLS GELINČIA
Gražiausias gėlės dël vestuvių, bankietis, laidojimų ir dël kitų visokių papuošimų.
6901 SO. WENTWORTH AVE.
Tel.: ST 3-2454 ir HU 3-2224

URBA Gėlės Myliantiems, Vestuvėms, Bankietams, Laidotuvių vė m s. Papuošimams
GELININKAS
4180 Archer Avenue
Phone: LA 3-5800 arba 3.5870

LOVEIKIS Siunčiam Gėlės Telegramu ir Visas Pasaulio Dalis
KVIETRINKAS
Gėlės Vestuvėms, Bankietams ir Pagrabams.
3316 SO. HALSTED ST.
Tel. YArds 7-1368

VISKO UŽTEKTINAI TUOJ PRISTATOM

Baldai, šaldytuvai, pečiai, skalbiamos mašinos, lovos, matrasai, kilimai. Radio, televizijos setai, baldai vaikams.
Žemos kainos, lengvi išmokėjimai
DIDELIS PASIRINKIMAS
Baldai pagal užsakymą.
ROOSEVELT
Furniture Co., Inc.
2310 W. Roosevelt Rd.
SEeley 3-4711

LAIKAS BĖGA
Kalėdų šventės jau čia pat
Atleikite, ir pasirinkite Kalėdoms dovanas pas Budriką. Astrologiškai kalbant, žmonės minėjanti dabar gimtadienį, paeina po ženklų Sagittarius. Jie myli keliauti, pažįsta istatymus, finansus, politiką ir myli gimtadienio dovanas.
Kalėdinės atvirutės su lietuviškais sveikinimais, rekordai (plokštelės), rašomosios mašinėlės, laikrodėliai amerikoniški ir šveicariški, auksiniai žiedai, deimantiniai žiedai, auksinės rašomos plunksnos, perliniai karoliai, gražios spilkutės, kryželiai, lenciučiai, elektriniai laikrodėliai, sidabriniai stalo setai — peiliai, šakutės, šaukštai; elektrinės britvos, toasteriai, lempos, televizijos aparatai, radijos, suvamos mašinos, skalbiamos mašinos, projimo mašinos; elektriniai ir gesiniai pečiai, elektriniai šaldytuvai, dujų valytuvai, namams baldai, minkštos kėdės, hotelio lovos, miegamojo kambario setai, kerpetai (kilimai). Viskas kas reikalinga namams rasite čionai pas Budriką. Ypačiai kada dabar eina antros krautuvės užsidarymo išpardavimas, parduodama su didėle nuolaida ir lengvais išmokėjimais.

JOS. F. BUDRIK, INCORPORATED
3241 So. Halsted St.
Krautuvė atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.
Budriko lietuviška radijo programa leidžiama kas sekmdienį 5:30 P. M. vakare Chicago laiku iš WCFL radio stoties, 1000 kilocycles.

MONTREALIO ŽINIOS

MONTREAL, Kanada.— Vie-
na iš didesniųjų Kanados lietu-
vių kolonijų Montrealis, kaip
ir kitos, dirba, juda, veikia. Šiuo
metu čia priskaitoma 8-10 tūk-
stančių lietuvių. Turime eilę or-
ganizacijų, savitraščių, „Nepri-
klausomą Lietuvą“, dvi parapi-
jas, Vytauto klubą ir savo įvai-
rius rūpestis rūpestėlius. Deja,
palyginamai gyvos, didelės ir
judrios kolonijos veikla per ma-
žai atspindi visų mūsų pamėg-
tame ir plačiai skaitomame dien-
raštyje „Naujienose“. Ar ne bū-
tų gera, kad „Naujienos“, kaip
ir kitose kolonijose, pasirūpin-
tų ir čia savo nuolatiniu kores-
pondentu?

Susirinkimai

Vytauto Didžiojo lietuviška-
sis klubas š. m. lapkričio 17 d.
turėjo visuotinį šerininų susi-
rinkimą. Susirinkimas buvo o-
svarbus tuo, kad jame buvo no-
minuojami kandidatai sekan-
tiems metams į būsimąją val-
dybą. Ilgametis klubo veikėjas,
demokratinį pažiūrą patriotas
D. Norkeliūnas buvo nominuo-
tas ir kitiems metams kandida-
tu. Be abejo, reikia tikėtis, kad
jis ir vėl bus išrinktas atsako-
mingoms pirmininko pareigoms.
Į tarybos direktorius pasiūlyti
visi buvusieji direktoriai ir ke-
letas naujų žmonių. Revizijos
komisija taipgi perrenkama.
Džiugu paminėti, kad Vytauto
klubas, vadovaujamas D. Nor-
keliūno, visiškai pakeitė savo
veidą tiek savo lietuvišku išsi-
puoimu, tiek susirinkimų tvar-
ka. Anksčiau buvusio pirminin-
ko J. Vilkaičio rėmėjams-komu-
nistams uždarytos haubimo tra-
dicijos ir išsklaidytos paskuti-
nės viltys patekti į klubo vado-
vavimo vietas. Bet miško žvė-
rys į mišką ir žiūri. Negalėdami
patys aktyviai dalyvauti valdy-
boje, parenka bent savo pasekė-
jus ir vysto propagandą už juos
balsuoti. Kaip ir šiuo atveju, jie
įstatė pirmininko vietai P. Bu-
tyrių, o dabar išsijusę, net po
namus vaikščiodami, agituoja
už jį balsuoti. Butyrius, kandi-
datuodamas prieš D. Norkeliū-
ną, pažada jiems savo pagalbą,
o Butyrienė, atsilygindama, tur
būt, vėl, kaip ir anksčiau, pa-
rinks „Liudies Balsui“ naujų
prenumeratorių. Bet senieji šer-
rininkai jau gerai supranta rau-
donųjų pinkles ir balsavimo
dieną parodys, ar jie panorės
savo klubą laikyti gražioje li-
tuviškoje dvasioje, ar vėl pa-
skandins rietenų ir nuostolingos,
nežinomos ateities laukime.

Montrealio voldemarininkai

Tai čia juos vadina susispi-
tusius po LAS raidėmis. Po gar-
siojo Toronto „centro“ skilimo,
skilo ir Montrealio skyrius: 8
nariai nuėjo su dauguma, 5 na-
riai palaiko St. Jakubicko anti-
demokratinės užmačias. Tili
karštuoliai: Kudžma, Pakulis,
žūt būt, pasiryžę išlaikyti visi-
ką „organizacijos“ nesubyrėji-
mą. Kadangi Toronto „centras“
po skilimo (viena pusė apskun-
dė antrąją Kanados krašto teis-
mų) jaučiasi netoli visiško ban-
kroto, tai Jakubickas „centrą“

su visomis asignijomis numato
perduoti į Montrealį p. Kudž-
mai. Iš „Laisvosios Lietuvos“,
LAS organo, pasisakymų aiškė-
ja organizacijos tikslai ir užda-
viniai. Girdisi, kad iš besipešan-
čių atskilusioji grupė renkanti
„organo“ iškarpas ir kitokius
davinius būsimam teismui įro-
dyti organizacijos ir kai kurių
asmenų anti-demokratinę veik-
lą. Su teismo sprendimu gal
baigsis ir taip ilgai užsitęsęs Ka-
nados lietuvių vienos „organi-
zacijos“ šunkelių galas. Bet ge-
ros akys dūmų nebijo. Štai skai-
to me skelbimą: „Montrealio
LAS ruošia Naujų Metų sutiki-
mą“. Argi negeriau tikty:
„Montrealio Jakubickas (Kudž-
ma) ruošia“ ir t.t. Neatrodė,
kad visuomenė panorės Nau-
juose Metuose listi į seno namo
rūsį, paremti keleto žmonių gru-
pę, kada ir žinoma organizaci-
ja ruošia kultūringą sutikimą
geroje ir gražioje salėje.

Išsteigė Kultūros Fondo skyrius

Lapkričio 17 d., dalyvaujant
negausiam dalyvių skaičiui, ga-
lutinai susiorganizavo K. Fondo
skyrius. Prieš trejetą metų J.
Kardeliui iš centro buvo paves-
ta steigti skyrius. Maža užuo-
mazga buvo padaryta, bet nu-
veikta veik nieko. Tenka tikė-
tis, kad nuo dabar reikalas pa-
judės, o darbo laukas didelis ir
platus sumažės.

Laikinojūn valdybūn išrinkti:
redaktorius J. Kardelis, rašyto-
jas Nagys ir Jonynas.

—J. Petraitis.

TORONTO ŽINIOS

Prieš 3 metus į Kanadą atvy-
kęs polit. emigrantas p. Regina,
išnuomavo tabako farmą ir sa-
ko turės 50,000 dol. metinių pa-
jamų; antras jo brolis Petras
Regina, Toronto, žinomas kaip o-
žymus meisteris, kuris uždirba
daugiau už visus. Tai bent Pe-
tras!

—P. Mač.

Kaip NUGALETI PEČIUGELĄ

• Raumeninė pečiugėlą greitai pa-
lengvinkit su Johnson'o PEČIŲ
PLESTERIU — beveik tas pats,
ka dēvėtum šildančią paduškaitę.
Jis veikia trejopai: (1) Atgabena
šildantį, gydantį kraują į skauda-
mą vietą. (2) Gelbsti nuvargusiems
raumenims — sumažina skausmo
smūgius. (3) Planelinė paduškaitę
palaido šilumą per valandų valan-
das.

• Pirkit Johnson'o PEČIŲ PLES-
TERI, pagamintą Johnson & John-
son — patikimiausias vardas chi-
rurgiškių apraišlų gamyboj. Gau-
namas visose vaistinėse.

SPORTAS

Lietuviai ristikai

Pereitą penktadienio vakarą
Mildos Teatre įvyko ristinės,
kur buvo beveik pilna žmonių;
didesnė pusė buvo lietuvių, ku-
rie atėjo pamatyti Juozo Vinčos.

Paskutiniu laiku į Chicago at-
vyko Amerikoj gimę ir augę
lietuvių ristikas Don Stansauk,
kurio gimtinė yra Los Angeles,
Cal. Jis yra antrojo karo vete-
ranas, kuris žaidė futbolą lan-
kydamas aukštesniąją mokyklą.
Vėliau tapo profesionalu futbo-
lininku. Maždaug prieš metus
pradėjo dalyvauti ristinėse. Šį
penktadienio vakarą mano pasi-
rodyti Mildos Teatre kaip risti-
kas.

Lietuviai perka tose krautu-
vėse, kurios garsinasi NAU-
JIEŅOSE.

ELEANOR JUŠKA

„Kornevilio varpuose“ bus
grafaitė Zernė sekmad., gruod-
žio 2 d. Sokolų svetainėje.

Išvažavusiam draugui ge-
riausie dovana — NAUJIE-
ŅOSE paskelbta įdomi, in-
šviežia žinia. Užrašyk jam šį
dienraštį.

Štai Kur Tikros Kalėdų Doanos:

Romanas ŠIRDIES RŪMAI: 450 puslapių, iliustruotas,
labai gražiai išleistas, kainą 4 doleriai.

Romanas SLIAPTARNIAI: 652 puslapiai, iliustruotas,
labai gražiai išleistas, kainą 3 doleriai.

Abu romanai sykiu tik už 6 dolerius.

Persiuntimo kaštus apmokame. Rašykite:

DR. ALG. MARGERIS

3325 SO. HALSTED STREET CHICAGO 8, ILL.

Daugiausia apie Kanadą, Lietuvą ir viso pasaulio lietu-
vius rašo bendruomeninė

„NEPRIKLAUSOMA LIETUVA“

išeinanti kas savaitę 10 puslapių, redaguojama Lietuvos
laikraščių pavyzdžiu.

DEMESIO: Nuo liepos 26 dienos „NL“ spausdina istorinį
Ministerio K. Škirpos rašinį „Sukiliminės vyriausybės ge-
nezė“, kuriame vaizduojami tragingieji Lietuvos įvykiai.
KAINA: Kanadoje \$5, visoje Amerikoje \$5.5, kitur \$6.

ADRESAS:

7722 George St., Ville Lasalle, Montreal, Canada

PHILCO BEATS 'EM ALL!

... Prove It Yourself In Your Own Kitchen
Without Cost—Through the Philco Refrigerator

PROOF-POSITIVE PURCHASE PLAN

PHILCO 1112

Full-width Freezer, Quick
Chiller Tray, Glass-Cov-
ered Crisper, many other
deluxe features!

EASY TERMS
Less DOUBLE
Trade-in Allowance!

PHILCO 912

Full-width Freezer, double
Utility Tray, Self-Closing
Door Latch, 9.1 cubic foot
capacity.

EASY TERMS
Less DOUBLE
Trade-in Allowance!

Try Before You Buy!

Prove for yourself that Philco is finest

in

✓ Quality

✓ Performance

✓ Value!

Here's Your Lovely

FREE

GIFT!

Get this 17½-in. strand

of lustrous simulated

pearls... just for coming

in and letting us tell you

about the New Philco

Refrigerator! Free to

every adult visitor.

Let Actual Home Use
Provide the
**PROOF-
POSITIVE**
Of Philco's Superiority!

Act Now for a
**DOUBLE
TRADE-IN
ALLOWANCE**
on your old refrigerator
or icebox!

**TRY
BEFORE
YOU
BUY!**

PHILCO 915

9.1 cubic foot capacity,
Zero-Zone Freezer, Quick-
Chiller Tray. A terrific value!

EASY TERMS
Less DOUBLE
Trade-in Allowance!

**DOUBLE
TRADE-IN ALLOWANCE**
Up to \$50
Maximum on your
old refrigerator!

Remember! This Offer Can't
Be Continued After Nov. 30

Act NOW! Come in or phone today!... And
arrange to test a New Philco in your own kit-
chen for 5 days without cost or obligation.

Try a New Philco Refri-
gerator in your own
kitchen for 5 days
—without cost or
obligation!

PROVE...
that Philco's exclusive Shelf-
Adjustability and full-width
Built-in Freezer are the great-
est convenience features in
refrigeration today!

PROVE...
the luxury of Philco's double-
door Refrigerator and the
work-free pleasure of having
Philco's True Automatic De-
froster!

PROVE...
that Philco's King-size,
Super-Power Unit is as quiet
as a bird in flight!

PROVE...
that Philco gives you better
design... better performance
... better value for your re-
frigerator dollar!

**EASY
TERMS**

Big DOUBLE Trade-in Al-
lowance will probably more
than cover the required 15%
down payment.

**18 MONTHS
TO PAY!**

SKANIOS!

Holland Herring

TVIRTOS - MINKSTOS
PIENES IR MAISYOS
Norėdami geresnių — daugiau
vitaminų ir mineralų — pirkite
Tikrąsias Hollandijos Sildes.
VELTU! Gaukite naują 1952
m. pamokymų knygėlę savo vie-
tinėje grosmėje ar „stundžių
graityvėje“ arba rašykite: Holland Herring
Fisheries Ass'n., 328 Bond Ave., N.W., Grand
Rapids, Mich. Dept. 12.

METRICK'S PAINT STORE

DABAR YRA

3414 W. Roosevelt Road
Kedzie 3-6800

NEMOKAMAI PRISTATOME
VISAME MIESTE.

One coat Flat Paint. 12 gra- \$3.45
zių spalvų ir baltas. Gal.
interior Gloss ar Semi-Gloss \$4.35
16 spalvų ir baltas. Gal.

CONRAD Photo Studio

(lietuvių
fotografas)
Specialybė
vestuvės.
\$15.00
vertės dovana
jaunave-
džiams, atne-
šus šį
garsinimą.
414 W. 63 ST.
Telefonai:
ENG. 4-5840
ENG. 4-5887

TURIME DIDELI PASIRINKIMĄ:

DEIMANTŲ
LAIKRODŽIŲ
BRANGMENŲ
SUDABRINTŲ
INDŲ
SIENINIŲ
LAIKRODŽIŲ
RADIO IR
TELEVIZIJOS
APARATŲ
IR KT. PREKIŲ
Lalkrodžiai
Patalaimi
Specialistai
John A. Kass Duodama 1 metų
Garantiją

Lengvas išmokėjimas

JOHN A. KASS

4102 ARCHER AVENUE

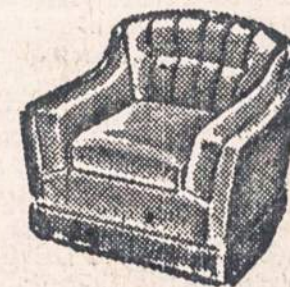
(prie Mozart Street)

Tel. Lafayette 3-8617

Seniausia Lietuvių Jewelry

Krautuvė Brighton Parke

Isteigta 1915 metais

PROGRESS LIETUVIŲ BENDROVĖS KRAUTUVĖS

PECIAI, SAIDYTUVAI, TELE-
VIZIJOS APARATAI, SKALBIA-
MOS MASINOS, BALDAI, MAT-
RACAI, KILIMAI, LOVOS IR
VAIKŲ BALDAI

Didžiausias Pasirinkimas

MAZIAUSIOS KAINOS

Lengviausi išmokėjimai

Baldai Padaromi

Pagal Užsakymą

PROGRESS

FURNITURE CO.

3224 SO. HALSTED ST.

Tel. Victory 2-4226

4183 ARCHER AVE.

Tel. Lafayette 3-3171

CHICAGO, ILL.

ALAVIJA

Alavija (Alijošius)
yra gerai nuo vidu-
rių nemalimo, už-
kietėjimo, malšini-
mo gumbo ir dieg-
lių. Jeigu galva
skauda nuo netiku-
sio maisto arba jautiesi prarū-
gęs, apsinkejęs, paimk Alavijos
grudelių nedaudiau kaip žirnio
didumo, sukratyk gerai ir nu-
ryk, arba sutarkyk Alaviją van-
denyje ir išgerk, pramuš kad ir
kiečiausias vidurius. Alavijos
svaras \$2.50, mažiau perkant 6
uncijos už \$1.00. Prisiunčiam į
jūsų namus.

ALEXANDER'S CO.

414 W. Broadway

South Boston 27, Mass.

NAUJINIENAS skaito visų srovų
ir įsitikinimai, darbininkai, biz-
nierių, profesionalų, dvasininkų
ir mokslininkų, nes tiksliai šis
dienraštis skelbia teisingiausias
ir tiksliausias žinias.

NE TIK ŠIMET,
BET JAU PER **46** METUS
LIETUVIAI PELNINGAI TAUPO

MUTUAL *Federal* SAVINGS

AND LOAN ASSOCIATION

2202 W. Cermak Rd. - Chicago 8, Ill.

JOHN J. KAZANUSKAS, Pres. - Tel. Vg 7-7747

Savings Insured to \$10,000 by F.S.L.I.C.

SOLTIS RADIO AND APPLIANCE STORE

2647 WEST 51st STREET

Tel. HEmlock 4-9200

NAUJIENOS
THE LITHUANIAN DAILY NEWS
Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 South Halsted Street, Chicago 8, Ill. Phone CAnal 6-8509
Entered as second-class matter March 7, 1914 at the Post Office at Chicago, Ill., under the Act of March 3, 1879.

Subscription Rates:
\$9.00 per year in Canada
\$9.00 per year outside of Chicago
\$10.00 per year in Chicago
6 cents per copy

Užsakymų kaina:
Chicagoje — pastu: \$10.00
Pusl metų: \$5.00
Trims mėnesiams: \$3.00
Vienam mėnesiui: \$1.25
Chicagoje per išnešiojant: \$1.25
Viena kopija: 30c
Savaitel: 30c
Mėnesiui: \$1.25

Užsieniuose:
Metams: \$11.00
Pusl metų: \$5.50
Trims mėnesiams: \$3.00

Užsieniuose:
Metams: \$11.00
Pusl metų: \$5.50
Trims mėnesiams: \$3.00

Užsieniuose:
Metams: \$11.00
Pusl metų: \$5.50
Trims mėnesiams: \$3.00

Revoliucinių Sąjūdžių Rėmimas

Jungtinės Amerikos Valstybės remia bolševizmo pavergtų žmonių ir tautų kovas dėl laisvės. Moralinė parama jiems buvo teikiama jau seniai. Paskutiniu metu Amerikos valdžia nutarė teikti ir finansinę pagalbą tos kovos dalyviams. Šitam reikalui JAV kongresas paskyrė \$100,000.000.

Dėl to kelia triukšmą Sovietų Sąjungos valdžia. Kaip mūsų skaitytojai jau žino, ji iškėlė protesto notą JAV pasiuntinybei Maskvoje ir apskundė šios šalies valdžią Jungtinėms Tautoms.

Sovietų protesto notą Washingtonas atmetė, o dėl skundo, kurį prieš Jungtines Valstybes iškėlė SSSR užsienio reikalų ministeris Višinskis Jungtinėms Tautoms per generalinį sekretorių Trygve Lie, valstybės sekretorius Acheson pareiškė, kad Jungtinės Valstybės nesipriešins tam, kad jį būtų įtrauktas į generalinės asamblėjos darbotvarkę ir svarstomas. Washingtonas neketina išsiskirti iš daromų jam kaltinimų ir yra pasiryžęs juos atremti viešuose debatuose.

Tai bus nepaprastas įvykis tarptautinėje politikoje. Viena valstybė kaltins kitą, kad ji finansuoja revoliucinius sąjūdžius pirmosios teritorijoje. Tokių kaltinimų yra buvę ir praeityje, bet šiame atsitikime skundiko rolę pasiėmė valdžia, kuri specializuojasi revoliucinių samokšų daryme švėtimose šalyse ir kuri net laiko vienu svarbiausiųjų savo uždavinių padėti svetimų šalių gyventojams nuverstį savo „buržuazines valdžias“. Didėnio aktyvumo ir dviveidiškumo negalima įsivaizduoti!

O kaltinamoji valdžia yra Amerikos demokratija, kuri iki šiol stengėsi kuo skrupulingiausiai laikytis teisėtumo ir vengė bet kokių žingsnių arba veiksmų, kurie galėtų būti suprasti, kaip savivališkas kišimasis į kitos valstybės reikalus. Ši griežta tarptautinio teisėtumo šalininkė dabar rengiasi viešuose debatuose ginti savo nusistatymą finansiniškai remti revoliucinius sąjūdžius Rusijoje ir jos pavergtuose kraštuose.

Čia turės būti be galo įdomūs debatai. Laisvasis pasaulis lauks jų su nekantrumu. Pirštinė yra mėsą į veidą agresoriams, kurie laiko savo monopoline „teise“ organizuoti ir finansuoti revoliucinius perversmus savo kaimynų ir kitų tautų žemėse. Amerikos valdžia dabar sako, kad ir ji naudosis šita „teise“, ir naudosis atvirai — prieš Rusijos bolševikus ir jų tarnus, įvedusius totalitarinę tironiją savo valdomuose kraštuose.

Dalykas čia iš tikrųjų yra visai paprastas. Kas gi nežino, kad „lazda turi du galus“? Bet Stalinui, matyt, didelė staigmena, kad demokratinė valstybė drįsta kitu lazdos galu smogti jam per galvą! Ilgą laiką tos demokratijos

BOLŠEVIKAS „AIŠKINA“ LIETUVOS ISTORIJA

(APŽVALGA)

Komunistinėje Vilniaus „Tiesoje“ koks ten J. Bulavas, „istorijos mokslų kandidatas“ pasakoja, kaip Lietuva buvo „pavergtė“ Amerikos ir Anglijos imperialistai. O pavergti ją imperialistai galėjo dėl to, kad, girdi, ją pardavė „Lietuvos buržuaziniai nacionalistai“, kurie buvo pasivadinę tautininkais, socialdemokratais, liaudininkais ir krikščionimis demokratais.

Pasak Bulavo, visi jie buvę „nacionalistai“ ir jau po pirmojo pasaulinio karo stoję tarnybon Vakarų imperialistams, norėdami sustabdyti bolševikinę revoliucijos plitimą Lietuvoje.

I 1918 metų pabaigą didesniąją Lietuvą dalį jau buvo užkariavusi „Tarybų valdžia“, ir tų metų gruodžio mėn. buvo sudaryta Vilniuje „Lietuvos darbininkų ir valstiečių vyriausybė“ su V. Mickevičiumi-Kapusku priešakyje, kuri paskelbė, kad visa valdžia Lietuvoje pereina į Tarybų rankas.

Bet štai, kas atsitiko toliau. Buržuaziniai nacionalistai — „kairieji Taryba“ (rašo Bulavas) — kreipėsi pagalbos į Amerikos ir Anglijos imperialistus, kurie seniai ieškojo preteksto, kad galėtų su ginkluota jėga įsikviesti į Rusijos pakraščius tautų reikalus, tame tarpe ir Lietuvos reikalus, su tikslu organizuoti karą prieš jaunąją Tarybų valdžią Rusijoje. Amerikos ir Anglijos imperialistai, kurie seniai ieškojo preteksto, kad galėtų su ginkluota jėga įsikviesti į Rusijos pakraščius tautų reikalus, tame tarpe ir Lietuvos reikalus, su tikslu organizuoti karą prieš jaunąją Tarybų valdžią Rusijoje.

Imperialistams pavyko tada užsmaginti jaunąją Tarybų valdžią Lietuvoje. Tūkstančiai darbininkų, varginių valstiečių buvo sušaudyti, nukankinti, tūkstančiai buvo sukišti į kalėjimus. Įsikutę buržuazija ir dvarininkija žiauriausiu teroru siekė sunaikinti lietuvių tautos laisvės troškimą, palausti visokią pasipriešinimą ir tuo būdu parengti Lietuvai palankią dirvą užsienio imperialistų šeiminkavimui.

Matot, kaip begėdiškai meluoja tas „istorijos mokslų kandidatas“. Juk 1918-19 m. i Lietuvą nebuvo atsiųstas nė vienas Amerikos arba Anglijos kariuomenės būrys, nė viena aviacijos eskadra, nė vienas motorizuotas dalinys. *Lietuvos savanoriai*, pašaukti Lietuvos laikinosios vyriausybės į kariuomenę

buvo tokios taikios, tokios nuolaidžios, tokios — anot bolševikų — ištizusios. Kas joms darosi? ...

vergimą lydėjo ir tautinės lietuvių kultūros žlugdymas.

Taip tu man meluok! Tas komunistinis Goebbelsukas juk neabejotinai žino, kad Lietuva savo nepriklausomybės metu padarė milžinišką pažangą ir ekonominėje, ir kultūrinėje, ir socialinėje srityje. Jokios amerikinės „monopolijos“ Lietuvos pramonės nekontroliavo. Užsienio kapitalų į Lietuvos pramonę iš viso buvo įdėta labai nedaug. Žemės ūkį ir pramonę Lietuva vystė savo jėgomis; tačiau, nors jos žmonės pradėjo kurti savo valstybę beveik tuščiomis rankomis, jos gyventojų materialinis lygis trumpu laiku pakilo kur kas aukščiau už Rusijos.

Tuo tarpu kai leninizmas-stalinizmas Rusijos ūkį sugriovė ir privėdė ją prie pasibaigtos bado katastrofos, kurioje žuvo milijonai žmonių gyvas, tai nepriklausomos Lietuvos gyventojai ne tik pasigimdavo pakankamai maisto, bet ir eksportuodavo savo produktų perviršį į Anglijos ir Vokietijos rinkas, gaudami už juos geras kainas.

Lietuvos „išlaisvinimas“

Bulavas piešia vokiečių okupacijos metus Lietuvoje, ir sako:

Hitlerininkams padėjo visų nacionalistinių pakraipų veikėjai — smetonininkai ir voldemarininkai, krikdemai ir liaudininkai su socialdemokratais.

Gi faktas yra tas, kad su hitlerininkais bendradarbiavo tik kai kurie kraštutiniai nacionalistai (daugiausia, voldemarininkai), o visos kitos srovės prieš okupantus kovojo, ir juo aršesnis darėsi nacių jungas, juo labiau kova prieš juos atėjo. Palaipsniui išsipleitė organizuota pagrindinė veikla prieš hitlerininkus, ir 1943 metais įsikūrė slapta *Vyriausios Lietuvos išlaisvinimo Komitetas* (VLKas) tai kovai vadovauti. Jo priešakyje atsistojo socialdemokratų partijos vadai.

Komunistinis „istorijos mokslų kandidatas“ sako, kad „Lietuvių tauta vieninai priešinosi“ hitlerininkams okupantams, bet šioje rezistencijos kovoje komunistai nedalyvavo. Jie laukė, kada ateis dėdės Stalino armija iš rytų padėti jiems užsirioginti ant sprando Lietuvos žmonėms. Bolševikų armija iš tikrųjų atėjo, bet ji atnešė Lietuvai ne laisvę ir gerovę, kaip pasakoja Bulavas, o neišpildytą priepaaidą, masinę gyventojų deportaciją, nekalčių žmonių žudymus ir nuolatos didėjančią skurdą.

Iš vieno okupacijos pragaro

KAIP RUSAI GIRIASI SAVO KULTŪROS „PRANAŠUMU“

(ELTA).—Norėdami atsiverti Vakarų kultūrą ir ją „išrauti iš šaknims“, rusai ir šio viso jų aklai tarnai komunistai lietuviai kiekviena proga nepaprastai aukština visa, kas tik yra rusiška. Tokiems, kaip Tilvytis ir kt., jau ne Vilnius, bet „Maskva — mūsų tėvynės sostinė“, „Stalino Lenino kalba — pranašiaušia už visas“, etc. Žinoma, žmonės, ypač mačiusieji Vakarų, klausosi ir iš tos komedijos tik šypsoi. Tada rusų pakalikų uolumas, pastebėjus, kad ir menkiausių rusiškios kultūros kritika, kurią geriausiai pavaizdavo, kad ir iš Rytų atvykę kraštiečiai, nusiaubti nudriskę „amerikonai“ (taip vadinami rusų kolchozininkai, prieš kuriuos mūšiška kolektyvininkai atrodė dar kaip tikri amerikiečiai) ar būna „Juodojo Katino“ brolių nariai, jie ima ją aukštinti su dar didesniu atkaklumu. Tada girimams nėra ir galo. Viskas tik rusų ir rusų — išrasta, atrasta, pirmųjų padaryta ... Pavyzdžiui, kasmet liepos 29 d. rusai švenčia savo karo laivyno dieną. Ir ką jūs pasakysite, kaip jie giriasi, kad ir čia. Siemet paskelbė tokį adm. G. Levčenko atsisaukimą, kuriame tvirtinama, kad „visa ilgaamžė Rusijos valstybės istorija yra susijusi su atkaklia rusų tautos kova už išėjimą prie jūros. Koviniuose metraščiuose įamžintos puikios rusų karo jūrininkų pergalės, pasiektos prie Gangutos, Česmos, Navarino, Sinopo ir kt. jūrų kautypėse. Atkakliais mūšiais Rusijos laivynas apgynė mūsų tėvynės teisę ir nuo seno jai priklausiusius išėjimus prie Baltijos ir Juodosios jūros. Mūsų laudis niekad neužmirš šių puikių pergalų kūrėjų — beabėmių rusų jūrininkų ir šaunių laivynų vadų: Seniavino, Ušakovovo, Nachimovo, Butakovo, Makarovo. Tik per antrąją 18 amž. pusę Ramiajame vandenyne veikė 85 rusų ekspedicijos,

Taigi, visur rusai — vis stipriausi, galingiausi, pirmieji išradėjai ir atradėjai, su jų Mičurinu ir Pavlovu — lygių pasaulio nebuvo ir nebus. O kalti — vis kiti, kaip kad aiškina me toliau tame pačiame sovietinio adm. Levčenko atsisaukime, kurį gavo perspausdinti š. m. liepos 29 d. ne tik rusų, bet ir lietuvių komunistinė spauda: „Nutarę pasmaugti jaunąją Sovietų respubliką, Amerikos ir Japonijos imperialistai įsiveržė į mūsų Tol. Rytus, užgrobė Vladivostoką, šiaurės Sachaliną ir ištiesė savo čiuptuvus į Sibirą.

(Bus daugiau)

Isigykite Chicago's planą

NAUJIENOSE galima isigyti patį naujausią Chicago's miesto ir jos apylinkių gatvių planą (Rand McNally). Jis kainuoja 50 centų.

Jei kas norėtų, kad Administracija pasiųstų šį planą, tai prašome atsiųsti 60 centų (50 už planą ir 10 už persiuntimą) tokiu adresu:

NAUJIENOS
1739 So. Halsted St.
Chicago 8, Illinois

M. BIRŽIŠKA

ČARINIS POETAS ILIETUVINAMOJE BOLŠEVIKŲ TARNYBOJE

(Paraštinės pastabos)

7.

(Tęsinys)

Priešingai, kiek klasėje ar iš šalies, plačiau pasiskaitę Puškino raštų, labiau ir savarankiškiau įsigalindavo į jo poezijos turinį ir kryptį, laisviau ir rimčiau imdavo gimnazistai galvoti apie jos „idėjinius elementus“, jau tik mūsų tautiečiai mažiausiai turėdavo jais susizavėti ir sau jų priimti. Juk poetinis imperialistinių maskoliškųjų istorijos vadovėlių pavaizdavimas (Poltava, Mednyj vsadnik, Boris Godunov), romantinė maskolių imperijos egzotika (kryminis Bachčisarajskij fontan, kaukazinis Plennik, besarabinis Cygany), baudžiavų gadynės maskoliškųjų dvarų buitį ir maskoliškųjų „dūšių“ valdovų-dvarininkų svetimi mums išgyvenimai (poemoje Jevgeny Oegin, pasak Korskako „teisingas tikrovės atvaizdavimas“ ir „jos labiausiai būdingų, esminių bruožų atskleidimas“), net rusokio žimny, rusokio vesny ir šiaip maskoliškos gamtos įvaizdimai vargiai tiek beįsildė mūsų jaunimą ir besiformuojančius mūsų poetus, kad jie būtų sukurstomi panašius saviems „tikrai patriotiniams kūriniams“. Visokius aukščiau minėtus „bruožus“ ir „elementus“, mūsų poezijos tariamai iš Puškino gautus, tai poezijai bendrai priskirdamas, išvardydamas betgi Korskako „Puškino paveiktus“ mūsų poetus, Korskakas nebemoka jau tiksliau nustatyti, kuris jų kurį puškininį bruožą ar elementą vis gaves ir tenkinasi pabardamas tuščių, nieko nepasakantių žodžių: gili įtaka, didžiulė įtaka, galinga įtaka!..

Kuo Puškinas yra padaręs „galingos įtakos“ „didžiąją lietuvių poetui Maironiu“, jis nepaaiškina, o dėl Vaicaičio („žymaus nacionalinio sąjūdžio epochos poeto“) gautos tokios pat įtakos mes čia jau patikslinsime: Pranas Vaicaitis išvertė „šykštųjų raitelių“, nieko bendro neturintį nei su liaudiškumu, nei su patriotizmu, nei su „pažangumu“ poetinį kūrinį, ir išvertė tam, kad petrapilietis Edv. Volteris galėtų „Puškina Lietuvai išvesti“ išspausdinti rusų Mokslo Akademijos leidiniu lotyniškais raidėmis — įtakingiems maskoliams įtikinti, jog lietuvių bus jau priėmę savo spaudai gauti, jei patį Puškina išverčia. Kuo puškiniskas buvo Janonio „naujas žodis“, Korskakas nesako; mums ligi šiol Janonis buvo gabičiausias mūsų socialistinių poetų tarpe, kad kūrybiškai permaži teišryškės pradedantysis poetas, tik baigęs gimnaziją ir vos 21 metų nusizūdęs. Atsargiau, bet ir teisingiau negu apie kitus Korskakas tepasako apie Zigmą Gėlę, jog šis „iš Puškino mokėsi“ — aiškumo dėlei sakini papildykime — šiaulių gimnazijoje iš slovesnokių prepodavatelio.

Ir kiti, kurie prieš tarybinei prievartai pas mus įgalint vertė Puškina lietuvių kalba, nei vienas Korskako nėra parodytas idėjiškai puškiniskai paveiktas buvęs, nors net kiti 16-kametį Edmundą Steponaitį su jo dar pusiau valkiškais rašinėliais puškininkų sąrašas pasirūpino įtraukti. Juk Korskako dar išvardintas M. Gustaitis, karštas mickevičnickas, versdamas ir Puškina, tuo dar puškininku nevirto, o Liudas Gira, iki „idėjiškai“ sumaskolėjo, mielai iš įvairių kalbų šokdavo verst, jei tam rasdavosi kuri patogi proga viešai pasireikšti ir ypačiai pasipelnyti, arba kas pirštį jam nurodė verstina poetą ar kūrinių, vis vien kurį ir iš kurios kalbos. Taip pat ir kiti Korskako išskaičiuojami Puškino vertėjai — V. Mykolaitis-Putinas, K. Binkis, net P. Cvirkas, A. Venclova, T. Tilvytis — galėtume dar pridurti kun. Vaitkų, gabų, bet nešvarų Margalį ir dar vieną ki-

tą — vieni labiau iš jo „pasimokė“, kiti mažiau, bet irgi nei vienas jų jokių „idėjinių elementų“ iš ten tikrai nėra gavęs.

Korskakas perjaunas tam, kad būtų ejęs dar carinę maskolišką mokyklą, tad patis nebuvo gimnazijoje susidūręs su ten dėstomu Puškiniu ir nežino, kuo šis versdavo moksleiviams, kuriuos mokytojai vertė vis juo gerėtis ir tai reikšti gyvu žodžiu ir rašiniuose. Daugumai jis buvo kazionij garsenybė, kuri jau tuo patį jaunimui virto įtartina, abejotina. O čia dar išpopuliarėjusio moksleivų tarpe publiškai Pšarevo antipuškininiai straipsniai, kur pora gerai pasiūtų batų buvo aukščiau keliama negu visa Puškino poezija ir iš viso visuomeniniu atžvilgiu Puškino reikšmė buvo vertinama labai žemai, kad ir ne visų būdavo pritariami, bet sukeldami jų tarpe ginčus, versdavo juos užu mokytojų nugaros savarankiškai į perversintą — ir tas įvertinimas nekartą čia ne juo naudai išsidavo. Mano klasėje, pavyzdžiui, mokytojai ypatingai jautriai ginant Puškino kaip didžiausio rusų poeto garbę, daugumas mokinių kaip tik ypač labiau susidomėjo Lermontovu kaip laisvesniu poetu ir ėmė jį kelti aukščiau už Puškina, susikirsdavo ir su mokytoju. Mes ne tik skaitėme, bet ir gerai sau įsidedėjome, gyvai savo tarpe į juos reagdami, tokius Puškino 1831 m. rudenį rašytus eilėraščius, kaip „Klevetnikam Rossii“ (O čiom šumite ty, narodnyje viti? Čto vozmutilo vas—volnenie Litvy?) arba „Borodinskąja godovščina“ (...skazite... vragi Rossii, čto vziali vy... skorol... priznav miatežnyje prava, o tna ottozgnetsia Litva?) kuriuose carinis poetas dažniausiai ir gerisi Lietuvos ir Lenkijos sukilimo pralaimėjimu, laiko jų likimą teisingai jau išspėstą Maskolijos naudai (neišsekandžioje rusų įjaroje įsiliesį visi slavai — čia ir lietuviai, kuriuos jis, kaip ir jo amžininkai, slavais tebe laikė) ir pasipūtęs kruvina maskolių (vernyj ross) pergale, siunta Va-

karams pasipiktinus maskoliškuoju tautų laisvės priedavimu ir graso jiems carinės Rusijos galbybe:

Il ruskago caria užė besilno slovo?... il malo nas?... (negi rusų caro žodis nieko nebereikia?... negi maža mūs — rusų?)

Betrūksta dar vėliau išpopuliarėjusio (nuo karo su japonais laiko) maskoliškojo šūkio: Šapkami zakidaiem! ...

Sprantama, tokia poezija mūsų jaunimui jau tik nekėlė jokių pasigerėjimo jausmų ir neartino jo prie savęs, bet priešingai — skaudžiai žeidė jo tautinius jausmus, tad ir stumė jį nuo savės stūmė. Kai 1899 m. Maskolija šventė Puškino šventę — šimtmečiniui suėjus nuo jo gimimo — ir mokyklose jį buvo atžymėta tam tikrais „puškininiais aktais“ — mokytojų pranešimais apie Puškino reikšmę rusų tautai ir jų literatūrai, mokinių deklamavimu jo eilėraščių, apdovanojimu mokinių Puškino raštais ir kitokiais aktų pajavairinimais, Vilniuje net ir Puškino galvos — biusto pastatymu nekoko garso Vėrsnyo aikštėje — netoli Lietuvos pavergėjos carienės Kotrynos Didžiosios ištvirkėlės ir Muravjevo lietuvių Koriko didelių paminklų, visa tai mums tebuvo kazionij prazdnik, Lietuvos žmonėms, jauniems ir seniems, visai svetimas, kaip ir pats Puškinas. Vilniečiai juokavo, jog Puškiniu Vilnius todėl buvo apdovanotas, kadangi jis niekad Vilniuje nėra buvęs ir nieko bendro su Lietuva neturėjęs. Korskakas, kuris taip stengiasi mums Puškina įsavinti, turėtų pasirūpinti, kad vilniečių po Pirmojo Pasaulinio Karo pašalintas Puškino biustas vėl savo vieton būtų grąžintas arba net ir muravjinio didumo paminklu pakeistas, ir galėtų šį savo prašymą net „genealoginiu argumentu“ paremti: Vilniuje kaip tik caro Petro buvo pakrikštytas Puškino senelis — etiopėlis!

(Bus daugiau)

IS CHICAGOS IR APYLINKIU

Premija už kviečių auginimą

Chicagoj vykstančio tarptautinėj gyvulių parodoj Michigano ūkininkas Metcalf pripažintas geriausiu kviečių augintoju — gavo kviečių karaliaus vardą.

Tai yra pirmas atšitikimas per 23 metus, kad šis vardas bubo paveržtas JAV iš Kanados. Ūkininkas Harold Metcalf, Fairgrove, Mich., gavo premiją už žeminių kviečius, kurie sveria 60.5 svaro bušelį.

Chicago daug suvalgo mėsos

Lankantieji tarptautinę gyvulių parodą Chicagoje ir matydami 11,000 galvijų, stebisi, kad tai esąs labai didelis kiekis mėsos „medžiagos“.

Tačiau žinovai sako, jog tokiai Chicagoj tai visai nedaug. Tie 3,300,000 svarų mėsos miestui tepakaktų tik 2½ dienos.

Per metus chigagiečiai suvalgo 420,000 suaugusių galvijų, 226,000 veršių, 247,000 avių ir 60,000 paršų.

Jie dalyvaus rinkimų kampanijoj

Vadinamoji progresistų partija sekmadienį čia baigė Viduriniųjų Vakarų savo partijos suvažiavimą, kuriame dalyvavo apie 150 delegatų. Suvažiavimas nutarė dalyvauti 1952 metų prezidento rinkimų kampanijoje, „kovoti su reakciniu kongresu, ginti darbo, civilines teises ir taiką“.

Pertvarkys miesto valdybą

Meras Kennelly yra pasiryžęs kiek pertvarkyti miesto valdybą. Tai palies pirmiausia kelių valdytojų ir sveikatos skyrių. Pakeitimas tačiau nebus galima padaryti, kol nepradės veikti 1952 metų biudžetas.

Kiek Tik Norit BUICK'ų, Naujų ir Senų

MILDA BUICK SALES

907 West 35th Street
Lafayette 3-2022

Dariaus-Girėno cigarečių vaju prasidėjo

Kaip kas metai, taip ir šiais metais Dariaus - Girėno posto cigarečių vaju prasidėjo spalio 11 d. ir tęsis iki Naujųjų Metų. To vajuas cigaretės yra dalijamos visose veteranų ligoninėse Chicago apylinkėj sergantiems veteranams.

Dėl to posto komitetas kreipiasi į visuomenę, prašydamas paremti tą dalyką, prisidedant cigaretėmis ar pinigais. Savo dovaną galite pasiųsti Dariaus-Girėno posto cigarečių vaju, 4416 S. Western Av., Chicago 9, Ill., arba atnešti, nes mūsų namas yra atdaras nuo 8 val. ryto iki vidurnakčio.

Cigarečių vajuas pirmininkas Stephen Sisk įdėjo šimtą su viršum dežūčių į skirtingas biznio vietas dėl jų patogumo, kur galit įmesti savo piniginę dovaną.

Vajuas metu pereinantis metais posto valdyba pastebėjo malonų dalyką: kad daugelis lietuvių tremtinių parėmė tą vaju. Tas parodo, kad nepaisant, kiek metų Amerikoje gyvena lietuviai, visi jie remia tą kilnų darbą.

John Jakubs

CTA pajamos

Chicago cismo valdyba spalio mėnesį pervežė savo susisiekimo priemonėmis 61,661,216 keleivių ir gavo iš jų pajamų už bilietus \$10,005,743. Apmokėjus mėnesinę algą tarnautojams, dar liko \$425,003.

Palyginus su atitinkamu perieitų metų mėnesiu, šiemet spalio mėnesį išlaidų buvo \$22,852 daugiau. To didžiausia priežastis yra tarnautojams algų pakėlimas 7c. per valandą nuo š. m. spalio mėnesio.

Apie atomą taikos reikalui

Chicago universiteto atomo mokslininkas Dr. Urey skundėsi vad. apvaliojo stalo diskusijose, kad trūksta entuziazmo atomo tyrinėjimui paspartinti taikos tikslams. Girdi, mokslinis patariamasis komitetas neparodąs didesnio susidomėjimo atomo jėgos išnaudojimu taikingiems reikalams. Kai kurie to komiteto nariai tiesiog publikai pareiškė, kad atominės jėgos reikšmė taikos reikalui tesanti mažavertė.

Apdovanoti ūkininkaičiai

Chicagoj buvo suvažiavę iš 25 valstybių (steitų) 4-H klubų nariai į tų klubų 30 metų konferenciją. Ta proga buvo čia išrinkti 42 ūkininkaičiai (13 berniukų ir 29 mergaitės), kurie pasižymėję geru ūkininkavimu bei ūkio tobulinimu. Jiems paskirtos po \$300 stipendijos eiti kolegijos mokslui.

Floridos saulėje dienas galimas leisti be darbo, bet nuobodu be NAUJIENŲ. Patyrę vasaruotojai, išvažiuodami į pietus, liepia ten siuntinėti ir NAUJIENAS.

Garsinkitės "N-nose"

Standard Dabar Moka Didesnį Dividendą

TURTAS \$31,000,000.00
ATSARGOS FONDAS \$2,900,000.00

Federal Savings & Loan Insurance Corporation bei Federal Home Loan Bank System narys

STANDARD FEDERAL SAVINGS
AND LOAN ASSOCIATION OF CHICAGO

4192 Archer Avenue, kampas Sacramento Avenue
TELEFONAS: VIRGINIA 7-1141

JUSTIN MACKIEWICH, prezidentas

Istaigos valandos: Kasdien nuo 9-tos ryto iki 4 po pietų
Ketvirtadieniais nuo 9-tos ryto iki 8 vakaro
Trečadieniais visai neatidaro

Mes pasitikime

Balfo Vajaus Chicago Apskritis Komitetas rimtai yra susirūpinęs dėl likusių nelaimingų mūsų tautiečių Vokietijoje apriūpinimo.

Intensyviai visose kolonijose atgaivinti sekantys anksčiau veikę Balfo skyriai.

Drabužių vajuas buvo pratęstas iki lapkričio 26 d. Piniginį vaju pradės vykdyti Chicagoje nuo gruodžio mėnesio vidurio, nes norima šio vajuas proga kvesti visus lietuvių, pagal išgales, pasižadėti būti nuolatiniams Balfo rėmėjais.

Tam tikslui bus išspausdintos atitinkamos knygtės, į kurias bus įrašoma ne tik tos aukos, kurias pasižadės ateity aukoti, bet bus ir įrašyta anksčiau paauktos Balfui auks. Be piniginį aukų šiose knygtelėse bus įrašyta nuo Balfo veiklos pradžios visi kilnūs ir geri darbai, kaip tai: sutarčių sudarymas, paketų išsiuntimas, drabužių, avalinės aukos ir kt.

Nors pradžioje ir buvo susidurta su nesklaidumais ir pastebėtas mūsų tautiečių nerangumas, bet Balfo apskrities vaju komisija nenusimena ir ti-

ki, kad mūsų tautiečiai prisidės prie Balfo vajuas atgaivintos veiklos ir Chicago neužleis, kaip pirmiausia kolonija prieš kitus miestus, kitam kuriam miestui pirmenybės.

Tikimasi, kad ir iš naujų ateivių susilauks ne tik aukų, bet dar ir padėjėjų, ypatingai pradedant piniginių vaju. Jau dabar kai kuriose kolonijose yra pakankamai talkininkų, o kur jų trūksta, tikimasi, kad pakartotinai kreipiantis, atsirastų žmonių, kurie gali aukotis ir savo darbu aktyviai prisidėti prie Balfo veiklos.

Vajuas K-tas visaip stengsis, kad tiek vajuas vykdomo metu, tiek ir ateities veikloje, Balfo organizacija būtų toji jungtis, kuri suartintų senuosius ateivius su naujaisiais. Tik bendrai dirbdami aktyvų darbą, vieni kitus suprasime, pamilsime ir ilgainiui išnyks tie nedideli pasitaiką nesklaidumai, kurie įnešdavo kai kurių disonansų.

Balfo Chicago Apskritis Vajuas Komitetas

NAUJIENAS skaito beveik visi lietuviai, todėl toks gausus žmonių skaičius ir atsiliepią į skelbimus.

SOTUS ALKANAM PADĖK!

AID OVERSEAS, Inc. 3133 So. Halsted Street
CHICAGO 8, ILL. TELEFONAS DANUBE 6-3859

AID OVERSEAS, INC. siunčia maisto siuntinius į Vokietiją ir kitus Europos kraštus, išskiriant SSSR. Pristatymas trunka apie 18 dienų. Maisto siuntiniai pakuojami Europos sandėliuose, o užsakymai iš Chicago siunčiami AIR MAIL. Kely dingę siuntiniai keičiami kitais, nes pilnas draudimas. Reikalaukite pilno sąrašo.

SIUNTINYS Nr. 3—\$6.20	1 sv. pupelių kavos
4 sv. rūkytų lašinių	1 sv. cocoa
2 sv. kiaulinių taukų	1 sv. šokolado
3 sv. margarino	2 sv. cukraus
1 sv. kiaulienos mėsos	
SIUNTINYS Nr. 5—\$4.40	4 sv. rūkytų lašinių
2 sv. rūkytų lašinių	2 sv. kiaulinių taukų
1 sv. pupelių kavos	2 sv. margarino
1 sv. cocoa	1 sv. marmelado
2 sv. cukraus	1 sv. pupelių kavos
1 sv. margarino	2 sv. cocoa
SIUNTINYS Nr. 10—\$6.50	1 sv. šokolado
2 sv. rūkytų lašinių	4½ sv. cukraus
2 sv. kiaulinių taukų	2 gabalai tualet. muilo
2 sv. margarino	
1 sv. pupelių kavos	SIUNTINYS Nr. 25
1 sv. cocoa	E) 9 sv. gryn. kiau. taukų \$5.25
1 sv. šokolado	C) 15 sv. gryn. kiau. taukų 8.00
SIUNTINYS Nr. 12—\$6.40	SIUNTINYS Nr. 94
2 sv. kiaulinių taukų	B) 8 sv. bičių medaus 5.00
2 sv. rūkytų lašinių	E) 20 svarų cukraus 4.70
	D) 5 svarai margarino 3.70

LENGVIEJI APSIAUSTAI \$27.50
nuo
ZIP-PAMUSALU lengvieji \$39.75
apsiaustai — nuo
PALTAI \$33.75
nuo

Pilnas pasirinkimas vyriškų eilučių — su vienu ar dviem kelnėmis.

Taip pat vaikams eilutės ir paltai.

Vyram ir vaikam skrybėlės ir apranga.

Didelis pasirinkimas gražnių — laikrodžių ir žiedų. Deimantai — žemiausios kainos Chicagoje.

KALĖDŲ DOVANOS

Žibtuvėliai ir dėžutės — Pudrinės — Plunksnų ir Pailėlių Setai — Radijai — Televizija — Toasters — Silverware.

GRYNAIS ARBA KREDITU

HILLMAN CO., Inc.
4634 So. Ashland Avenue
CHICAGO 9, ILLINOIS

Mokytojai ir tautos ateitis

Vienas skaitytojas "Sun-Times" skiltyse skundžiasi, kad Amerikoje maža teatlyginami mokytojai, ir daugelis jaunų mokytojų einą ieškotis geresnio uždarbio pramonėje. "Kokia yra ateitis tos mūsų visuomenės kuri pieno išnešiotojams, vamzdžių taisytojams, darbininkams ir raštininkams bei ki-

tiams šio darbo atstovams moka didesnes algas negu mokytojams?" klausia tas skaitytojas.

Garsinkitės "N-nose"

NEMUNE NAUJASI LEIDINIAI:

PELEDA 5 Nr., gausiai iliustruota,	\$0.40
Barono ŽVAIGŽDĖS IR VEJAI	\$2.00
B. Sruoga KAZIMIERAS SAPIEGA	\$2.50
Dr. A. Garmus NEMUNO PAKRANTĖMIS	\$1.25
Kun. Vembrė (vert.) MARIJA KALBA PASAULIUI	\$2.00
Dr. Maceina JOBO DRAMA	\$2.00
Dr. Gaidamavičius IŠBLOKŠTASIS ŽMOGUS	\$2.00
Kraučūnas IŠ DUMINĖS LUSNĖLĖS	\$1.00
Jazminas MOTERIS, NUO KURIOS PABEGAU	\$1.00
H. Radauskas STRELE DANGUJE	\$2.00
Orintaitė SULINYS SODYBOJE	\$1.50

Parduodame ir išrašome vokiečių kalbos knygas. Didelis pasirinkimas seniau ir dabar išleistų lietuviškų knygų.

Užsakymus adresuokite: LIETUVIŲ KNYGYNAS NEMUNAS
3143 SO. HALSTED ST. Telef.: Victory 2-3314 CHICAGO 8, ILL.

Raytheon tv

175 FUTURIZED!

Rectangular 16 inch. Table	\$199.95
Rectangular 17 inch. Table	\$229.95
Rectangular 20 inch. Table	\$279.95
Rectangular 17 inch. Console	\$299.95
Television, Radio-Phonograph combination	\$399.95

Nepadarysite klaidos pirkdami Televizijos Aparatą iš Budriko. Patelefonuokite CALumet 5-7237, o jums Budrikas pristatys Televiziją į namus išbandymui DYKAI. Lengvi išmokėjimai, tik 25c į dieną, įmokant 15 nuosimtį rankpinių. Krautuvė atidara pirmadienio ir ketvirtadienio vakarais.

JOS. F. BUDRIK, INC.

3241 So. Halsted Street Chicago 8, Ill.
Tel. CALumet 5-7237

Lietuviška Budriko radijo programa transliuojama kas sekmadienį 5:30 P. M. vakare (Chicago laikui) iš 50 tūkstančių watts jėgos WCFL stoties, 1,000 kilocycles.

Dr. Kazimieras MICHEL OPTOMETRISTAS

Tikrina akis, pritaiko akinius, ištaiso kreivas akis be operacijos, turi modernius instrumentus akių bandymui.

Kreipkitės į Dr. Michel dėl akių trūkumų: 35 metų praktika palekama akių tyrimą, kuris atliekamas su didžiausiu rūpestingumu.

Jei jūsų akys sąsloja ar niežti, negalite sūdo įverti ir adatą, akys bijo aštrios sviesos, neįžiūrite skal. tyti, užkeikite pasitarti pas Dr. Michel — nieko nekainuos.

Antras aukštas
4654 SO. ASHLAND AVENUE
Telefonas YARDS 7-8618.
Nuo 9:30 val. ryto iki 8 val. vakaro.
Geras patarimas.
Kalbu lietuviškai.

DR. G. SERNER LIETUVIŲ AKIŲ GYDYTOJAS

25 metų patyrimas
Tel. YARDS 7-1929
Pritaiko Akinis Kreivas Akis Ištaiso.

Ofisas ir Akinų Dirbtuvė
756 WEST 35th STREET

Valandos: nuo 10 iki 2, nuo 6 iki 8.
Trečadieniais tik susitarus.
Šeštadieniais nuo 10 iki 3 val. popiet.

Dr. R. P. Lutkus LIETUVIŲ REGISTRUOTAS OPTOMETRISTAS

Akių Egzaminavimas Akinų Pritaikymas ir Lensų Pataisymas

7054 SO. WESTERN AVENUE
Telefonas WALbrook 5-4353
Valandos: 7 iki 9 vakaro kasdien, Trečdienį ir šeštadienį tik susitarus

CERMAK ROAD Dantų Laboratorija

DIREKTINUS DANTIS PROTEZUS PATAISO 1-4 VALANDŲ LAIKOTARPYJE

Individualių dirbtinių dantų, plastinių grupių ir dantų specialistas. Pritaiko ir pataiso senus dirbtinius dantis, protezus. Priima kasdien nuo 9 ryto iki 6 vakaro. Pirm. ir treč. iki 8 vakaro, šeštadienį nuo 9 iki 1 valandos.

OLympic 2-3740
4807 Cermak Rd. Cicero, Ill.

NUO UZSISENEJUSIŲ, ATVIRŲ SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ IR ODOS LIGŲ

Tie, kurie kenčia nuo SENU, ATVIRŲ ir SKAUDŽIŲ ŽAIZDŲ, jie negali ramiai sėdėti ir nakintis miegoti, nes jų užsisenėjusios žaizdos niežti ir skauda. Kad pašalintų šią niežėjimą ir skaudėjimą senų, atvirų ir skaudžių žaizdų, užtepkite LEGULO Ointment. Jo gydymas ypatybės palengvins jūsų skaudėjimą ir galėsime ramiai miegoti nakty. Vartokite jas taipgi nuo skaudžių nudegimų. Jos taipgi pašalina niežėjimą ligos, vadinamos PSORIASIS. Taipgi pašalina perštėjimą ligos vadinamos ATHLETIC FOOT, sustabdo džiūvimą odos ir perplūšimą tarpinių. Jos yra tinkamos vartoti nuo džiūstančios ir suskilusios odos. Jos yra geros gyduolės nuo visų išvirsnių odos ligų. LEGULO Ointment suteiks jums pagalbą nuo nuvargusių, perštamų ir niežtinių kojų. Legulo Ointment yra parduodamas po 7c., \$1.25 ir \$3.50. Pirkite vaistinėse Chicagoje ir apylinkėse ir Milwaukee, Wis. arba atsųskite money orderį.

LEGULO, Department J,
4847 W. 14th St., Cicero 59, Ill.

Baikite savo kancias

arthritis, reumatizmo skausmus, raumėnų itampa, kosėjimą su šiomis slaptomis formulėmis, kurios šjo iš kartos į kartą. Sudėtis grynų žolių, daugelis jų yra retos ir brangios.

Z-G ZOLIŲ ARBATA No. 17— (\$1.00)—GARSIOJI Skilvio Arbatą teikia greitius rezultatus skilvio ligose, Puikiai Huosuoja vidurius, juos suormuoja.

STANIS Analgesic S A L V E— (\$1.00) — duoda STEBETINUS rezultatus.

STANIS IMPROVED FOOT SOAP, ½ sv. gabalas—90c. A 3-in-one Foot Health Treatment padėti jautrioms, deginantioms, pavargusioms, sutinusioms ar skaudantioms kojoms. Suminkština ir sumaikina nuospaudas ir padų sukietėjimus.

Z. G. Stanis Company
2822 ARCHER AVENUE
Chicago 8, Illinois Dept. N.

SOPHIE BARCUS RADIO VALANDA

Iš Stoties W. G. E. S.
5000 watts—1390 kil.

Kasdien: Pirmadienį iki Penktadienio nuo 8:45 iki 9:30 ryto. Šeštadieniais nuo 8:30 iki 9:30 ryto. Ir kas Pirmadienį nuo 7:00 iki 8:00 valandos vakaro

LIETUVISKOS VAKARUŠKOS

Tel. HEMlock 4-2413
7121 SO. ROCKWELL ST.
Chicago 29, Illinois

Skaudūs bandymai prieš 25 metus

Rašo J. MESKAUSKAS, buv. adv.

Jau 25 m. nuo 1926 m. gruodžio 17 d. perversmo. Tą dieną buvo pastatytas kryžius Lietuvos Respublikos demokratijai. Nuo tada Lietuvos valstybėje visos demokratijos žymės palaipsniui buvo sunaikintos. Kaskart vis drąsiau buvo tvirtinama ir peikiama, kad ši valdymo forma atgyvenusi ir pasenusi. Priešingai pasisakyti niekas negalėjo.

Labai plačiai gruodžio 17 d. perversmas pradėtas svarstyti čia, JAV, prieš metus kitus. Daug įvairių, bet, reikia pasakyti, kad keistų ir neobjektingų nuomonių prirašyta iš vienos ir antros pusės.

As čia kalbėsiu kaip buvus tų laikų arti kaimo.

Pirmieji žingsniai mūsų jaunos Respublikos tikrai buvo demokratiški. Pradžioje krikščionys demokratai, turėdami daugumą Steigiamajame Seime, sudarinėjo koalicionines vyriausybes iš partijų, turinčių žymesnį atstovų skaičių (krikščionimis demokratais vadinsiu dešiniųjų frakciją, sudarytą iš krikšč. demokratų partijos, ūkininkų sąjungos ir Darbo federacijos, kairiaisiais atstovų skaičių iš valstiečių liaudininkų sąjungos ir socialdemokratų partijos). Bet tolyn krikd. vis labiau pradėjo iškišti partinius reikalus, žinoma, nepažeidžiami pagrindinių demokratijos dėsnių.

Gal dėl to krikd. nebesurinko pirmą seimą reikiamos, vieniems

valdyti, balsų daugumos (pirmas seimas buvo greit paleistas). Į antrą seimą krikd. surinko reikiamą balsų daugumą. Šio seimo laikotarpį jie valdė vieni. Kairieji buvo opozicijoje. Prieš rinkimus į trečią seimą krikd. griebėsi visu priemonių, kad galėtų išlaikyti nors turimas pozicijas. Per klebonijas ne tik buvo vedama smarki agitacija, bet net naudojami provincijos administracijos organai. Buvo pakeisti nuostatai dėl mitingų. Mitingai galėjo būti tik salėse. Surodus mitingą kairiesiems, kunigo pakurstyti asmens sukelė triukšmą, o policija jį uždarė. Tuo policijos valdininkai užsitraukė kairiųjų nemalonę.

1926 m. rinkimai sudavė krikd. smūgį. Jų sąskaiton laimėjo kairieji. Bet ir jie vieni neturėjo seime reikiamos vyriausybės sudaryti daugumos. Krikd. atsistoję opozicijoje. Tas visiškai normalus parlamentinėmis režimu. Kairieji griebėsi mažumų paramos (lenkų, žydų, vokiečių). Mažumos pareikalavo mokesčių. Reikėjo pažadėti ir tesėti. Prasidėjo krašte dygti mažumų pr. mokyklos. Nors iš dalies laimėjo rinkimus kairieji skubėjo apriboti jų naudą pasidaravusius per rinkimus vietomis. Taipgi nepasigailėta ir tariamų krikd. tarnų. Ypačingai skaudžiai buvo paliesti Vidaus Reikalų Ministerijos tarnautojai provincijoj. Pradėta perkilti ir atleidinėti ne tik apskričių, bet ir policijos nuovadų viršininkai. Paliesti saugumo tarnautojai. Kariuomenėje pradėti "pertvarkymai". Tą pajutę, subruzdavo bolševikinės elementas. Vienur kitur iškilo streikai. Minėtinas Jonavos degtinės fabriko darbininkų laukinis streikas. Čia darbininkai metė degtukus į vandenį. 1926 m., tuoj po rinkimų, buvo surušta komunistinis mitingas Kaune prie Rotušės, kuris baigėsi eiseną per miestą su raudonomis vėliavomis ir revoliucionieriais dainomis. Šis mitingas buvo ruoštas propagandos tikslais. Juo norėta išbandyti kaip reaguos nauja kairiųjų vyriausybė. Čia, sakoma, buvo numušta generolui Bulotai kepurė. Šis faktas kai kuriems verčiamas komedija ir vadinamas nevertu minėti. Bet tada ne tik prieš gen. Bulotą buvo pavartotas smurtas, bet ir daugelis studentų buvo priversti smurtu nusiimti kepurę.

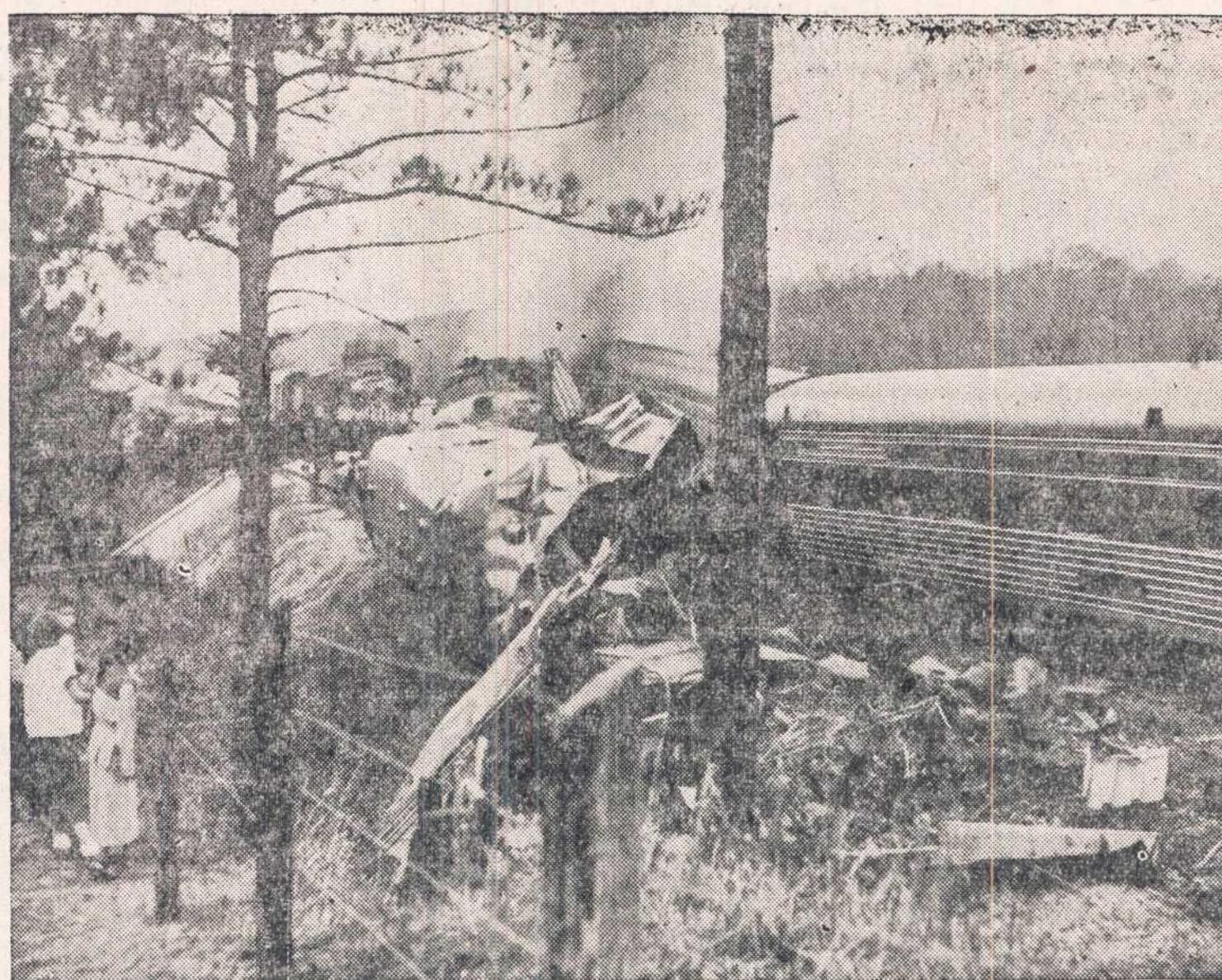
Nevertu dėmesio dalyku kai kas laiko socialdemokratų partijos seimo atstovės adv. L. Purėnienės Tilmanso salėje nutraukimą nuo tribūnos. Bet aš norėčiau paklausti, kas atsitiktų tokiems drausuliams laisvame ir demokratiškame USA krašte už padarytą smurtą gatvėje ramiam praieivui ar kieno nors sušaukta viešame mitinge? O gi tokie "karžygiai", smurtu skelbia nors ir įa-bai kilnius savo idėjas, be jokių kalbų atsidurtų policijos kare (automobilių), vėliau šaltojo, rytojaus dieną teisme ir pagaliau kėlimas dešimties dienų kalėjime. Jei pamėgintų nepaklausyti, gautų gužą, nes lazdos, kuriomis policininkai gatvėje ant virvelės sukalodami žaidžia, turi rimtesnę paskirtį kaip žaislus. Čia tikrai laisvai skelbia savo idėjas viešai prie šilgintvų aikštėse ir didelėse aikštėse. Bet skelbėjai nerachia praeivius gerbti jų vėliavų, himnų ir klausytis jų skaitomų ir sakomų minčių.

Kaip labai svarų argumentą vartoja, kad tada bolševikų pavojaus jaunai Lietuvos Respublikai nesudarė, palyginti, nedidelis skaičius komunistų (menamai 300). Bet ir vėl noriu paklausti, ar tik tie 300 komunistų į Steigiamąjį Seimą pravedė, rodosi, penkis atstovus Darbo kuopos (tikrų komunistų). Ne! Balsavo už juos reikiamas skaičius. Dar pavyzdys iš komunistų veiklos Rusijoje per 1917 m. spalio mėn. revoliuciją. Oficialiniai komunistų partijos daviniai 1917 m. liepos 26 d., prasidedant Petrapilyje IV-tam kom. partijos suvažiavimui, buvo atstovų nuo 240,000 kom. partijos narių. Šis gi jūroje lašas nuvertė laikinę Kerenskio vyriausybę ir užvaldė plačią Rusiją. Ar negalėjo panašiai susiklostyti ir Lietuvoje?

Be to, reikia nepamiršti, kad tuometiniai Lietuvos kom. partijos vadai: Greifenbergeris, Černys, Giedrys ir Požėla (tik ne Vid. Reikalų Ministeris) buvo išėję bolševikų teroristinė revoliucijoms ruošti mokyklą. Jie tikėjosi iš Rusijos ir militarinės paramos. Dėl to viso reikėjo tikėtis krašte, mažiausia kruvinių riaušių. Komunistiniai mitingai, net valsčiaus miesteliuose, eisenos, išsišokimai prieš ramius praeivius ir viešus kalbėtojus, tai ir buvo bandymas sukelti darbininkų rajonuose riaušes.

Jei. Vid. Reik. Ministerio socialdemokrato Poželos saugumas nežinojo apie gruodžio 17 d. ruošiamą perversmą, tai tiek to negalėjo žinoti komunistų kėslų ir pajėgumo, nes jie daug konspiratyviškesni.

Tokiai padėčiai esant, opozicija (krikd.) kiek išgalėdama pūtė kraštui bolševikų pavojų. Ir tikrai atrodė, kad kas tai netvarkoje vyriausybėje. Per klebonijas ir spaudą opozicijai puikiai pavyko kraštą nuteikti prieš kairiųjų valdymą. Šie gi atsispirti nesugebėjo, o pagaliau ir neturėjo kuo. Pradedama pranašauti krikd. ar bolševikų diktatūra. Niekas tada nespėjo apie Smetonos dikta-

Į New Yorką einantis traukinys "Southerner" susidūrė su kitu traukiniu netoli nuo Woodstock, Ala.

dėta perkilti ir atleidinėti ne tik apskričių, bet ir policijos nuovadų viršininkai. Paliesti saugumo tarnautojai. Kariuomenėje pradėti "pertvarkymai". Tą pajutę, subruzdavo bolševikinės elementas. Vienur kitur iškilo streikai. Minėtinas Jonavos degtinės fabriko darbininkų laukinis streikas. Čia darbininkai metė degtukus į vandenį. 1926 m., tuoj po rinkimų, buvo surušta komunistinis mitingas Kaune prie Rotušės, kuris baigėsi eiseną per miestą su raudonomis vėliavomis ir revoliucionieriais dainomis. Šis mitingas buvo ruoštas propagandos tikslais. Juo norėta išbandyti kaip reaguos nauja kairiųjų vyriausybė. Čia, sakoma, buvo numušta generolui Bulotai kepurė. Šis faktas kai kuriems verčiamas komedija ir vadinamas nevertu minėti. Bet tada ne tik prieš gen. Bulotą buvo pavartotas smurtas, bet ir daugelis studentų buvo priversti smurtu nusiimti kepurę.

Nevertu dėmesio dalyku kai kas laiko socialdemokratų partijos seimo atstovės adv. L. Purėnienės Tilmanso salėje nutraukimą nuo tribūnos. Bet aš norėčiau paklausti, kas atsitiktų tokiems drausuliams laisvame ir demokratiškame USA krašte už padarytą smurtą gatvėje ramiam praieivui ar kieno nors sušaukta viešame mitinge? O gi tokie "karžygiai", smurtu skelbia nors ir įa-bai kilnius savo idėjas, be jokių kalbų atsidurtų policijos kare (automobilių), vėliau šaltojo, rytojaus dieną teisme ir pagaliau kėlimas dešimties dienų kalėjime. Jei pamėgintų nepaklausyti, gautų gužą, nes lazdos, kuriomis policininkai gatvėje ant virvelės sukalodami žaidžia, turi rimtesnę paskirtį kaip žaislus. Čia tikrai laisvai skelbia savo idėjas viešai prie šilgintvų aikštėse ir didelėse aikštėse. Bet skelbėjai nerachia praeivius gerbti jų vėliavų, himnų ir klausytis jų skaitomų ir sakomų minčių.

Kaip labai svarų argumentą vartoja, kad tada bolševikų pavojaus jaunai Lietuvos Respublikai nesudarė, palyginti, nedidelis skaičius komunistų (menamai 300). Bet ir vėl noriu paklausti, ar tik tie 300 komunistų į Steigiamąjį Seimą pravedė, rodosi, penkis atstovus Darbo kuopos (tikrų komunistų). Ne! Balsavo už juos reikiamas skaičius. Dar pavyzdys iš komunistų veiklos Rusijoje per 1917 m. spalio mėn. revoliuciją. Oficialiniai komunistų partijos daviniai 1917 m. liepos 26 d., prasidedant Petrapilyje IV-tam kom. partijos suvažiavimui, buvo atstovų nuo 240,000 kom. partijos narių. Šis gi jūroje lašas nuvertė laikinę Kerenskio vyriausybę ir užvaldė plačią Rusiją. Ar negalėjo panašiai susiklostyti ir Lietuvoje?

Be to, reikia nepamiršti, kad tuometiniai Lietuvos kom. partijos vadai: Greifenbergeris, Černys, Giedrys ir Požėla (tik ne Vid. Reikalų Ministeris) buvo išėję bolševikų teroristinė revoliucijoms ruošti mokyklą. Jie tikėjosi iš Rusijos ir militarinės paramos. Dėl to viso reikėjo tikėtis krašte, mažiausia kruvinių riaušių. Komunistiniai mitingai, net valsčiaus miesteliuose, eisenos, išsišokimai prieš ramius praeivius ir viešus kalbėtojus, tai ir buvo bandymas sukelti darbininkų rajonuose riaušes.

Jei. Vid. Reik. Ministerio socialdemokrato Poželos saugumas nežinojo apie gruodžio 17 d. ruošiamą perversmą, tai tiek to negalėjo žinoti komunistų kėslų ir pajėgumo, nes jie daug konspiratyviškesni.

Tokiai padėčiai esant, opozicija (krikd.) kiek išgalėdama pūtė kraštui bolševikų pavojų. Ir tikrai atrodė, kad kas tai netvarkoje vyriausybėje. Per klebonijas ir spaudą opozicijai puikiai pavyko kraštą nuteikti prieš kairiųjų valdymą. Šie gi atsispirti nesugebėjo, o pagaliau ir neturėjo kuo. Pradedama pranašauti krikd. ar bolševikų diktatūra. Niekas tada nespėjo apie Smetonos dikta-

tūrą. Kraštas laukė staigmenos. Karininkus, be patriotinių sumetimų, prie perversmo dar pakatino dabar švelniai vadinami kariuomenėje "pertvarkymai".

1926 m. gruodžio 17 d. perversmas įvyko be šūvio ir kraujo lašo (nekalbu kas vėliau). Kraštas atsiduso. Atsiduso net nuosaikesni kairieji žmonės. Krikd. Respublikos Prezidentu pastatė Smetoną, nors Seime tautininkai turėjo 3 atstovus. Kairieji posėdyje nedalyvavo. Tada Smetona atrodė tinkamiausias prezidentas. Nes dar nebuvo pamiršti Smetonos vertingi darbai kuriant Lietuvos respubliką 1917—1920 m. Tada visų politinių grupių tik jis buvo pastatytas laikiniu Lietuvos Respublikos Prezidentu. Perversmų labai daug padėjo dviejų karininkų, garsėjusių 1919—1920 m. Lietuvoje kalto ir nekalto žiauriais persekiojimais, pavardės. Jų vienas pasiskelbė: "Laikinos karo valdžios vardu", antras buvo apskelbtas Kauno karo komendantu. Išgirdus šias pavardes, turinčias savo rankose neribotą valdžią, ne vienas šūripas perbėgo per kūną. Kiekvienas jautė, kad iš jų galima visokių žiaurumų laukti. Todėl niekas nedrįso priešingai prasišalti. Po tokiu sparnu susiformavo tautininkų ir krikd. vyriausybė su prof. Augustinu Voldemaru prieškakyje.

(Bus daugiau)

NAUJIENŲ atstovybė Philadelphiajoje

Philadelphiajoje įsteigta NAUJIENŲ atstovybė. Jos atstovai yra Ponas Bronius Dirmėnas. NAUJIENŲ atstovybės adresas yra toks:

Mr. Bronius Dirmėnas
420 Wharton Street,
Philadelphia 42, Pa
Telefonas: HO 8-9883.

Skambinti galima kiekvieną dieną nuo 8 val. ryto iki 3 valandos po pietų. Atstovybėje galima užsisakyti NAUJIENAS ir atlikti visus kitus NAUJIENŲ reikalus. Be to, joje priimami ir skelbimai į dienraštį. Philadelphiajos prekybininkai, pramonininkai, nori parsiginti savo gaminius, gali susitarti su atstovu. Draugijos ir klubai, norinčios spaudoje pagarsinti savo veiklą, gali tai atlikti pačioje Philadelphiajoje.

NAUJIENŲ Administracija

CLASSIFIED ADVERTISEMENTS

HELP WANTED—MALE

Darbininkų Reikia

REIKALINGAS senyvas žmogus dirbti toliau už Chicago. Prižiūrėti namus, lesinti vištas ir kt. Valgis ir visas laikymas vietoje. Atsiųskite: J. Seibutis, 1840 S. Halsted St. CAnal 6-5821

OFFICE WORK

Man for

CLERICAL POSITION IN SHIPPING DEPARTMENT

Good starting salary.

Steady work.

5 day week.

Many Employee Benefits.

Apply:

STEEL SALES CORPORATION

3348 SO. PULASKI ROAD

See Mr. Roney.

REIKALINGAS BUČERIS

Geras mokeskis.

Rašykite:

Box No. 3329
1739 So. Halsted Street
Chicago 8, Illinois

arba šaukite

CAnal 6-8500

IMMEDIATE EMPLOYMENT

for

MAIL ROOM CLERKS

17 or over. Experienced or will train. Varied duties. 5 day week. Starting salary — \$40.00 per week. Time and a half for overtime. Pleasant working conditions.

Apply:

CENTRAL STATES
MOTOR FREIGHT BUREAU
Mr. Hardesty

316 East Ohio Street.

HELP WANTED—FEMALE

Reikia Darbininkų

BOOKKEEPER WANTED

WITH

PAYROLL EXPERIENCE

HOME CRYSTAL LAUNDRY

4204 SO. WESTERN AVE.

TEL. LAFAYETTE 3-9700

SEIMININKES REIKIA

2 suaugę, 2 vaikai. Privatus

kambarys ir vonia. North shore

priemiesčiai. Pasaukite Mr. Ripley Monroe 6-7120.

MOTERS, virėjos reikia.

Bendras namų ruošos darbas. \$30-35.

3 suaugę, Būti čia. Kambarys ir vonia. Tel. Whitehall 4-1183.

MUSICAL INSTRUCTIONS

Muzikos Pamokos

MUSICAL INSTRUMENTS

Mokancio taisyti gitaras ir mandolinas. Taip pat nudailinti ir užlopyti. Pastovus darbas, geras atlyginimas, viršvalandžiai.

HARMONY CO.

3633 So. Racine Ave.

FURNITURE - FIXTURE

Reikia Rakandų

"COLD SPOT" šaldytuvus gerame stovyje. 6935 So. Talman Ave., Tel. REpublic 7-8845.

Remkite tuos biznierių, kurie garsinasi

"Naujienose"

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

NAUJIENŲ Administracija

DR. C. Z. VEZELIS

DANTISTAS

4645 SO. ASHLAND AVE.

arti 47th Street

Telefonas YArds 7-2246

Valandos: nuo 9 iki 8 vakaro

Serėdij pagal susitarimą

DR. STRIKOL

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

4645 So. Ashland Avenue

Ofiso valandos: nuo 2-4 ir 6-8;

ser., sub. ir ned. tik sutarus.

Ofiso Telefonas YArds 7-4787

Namų Tel. Prospect 6-1930

Jei neatsiliepė viršutiniai telefo-

nai, šaukite Midway 3-0001

DR. BRUNO J.

ZUBRICK'AS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2951 West 63rd Street

(netoli Sacramento Ave.)

Valandos: 2-4 po pietų ir

7-9 vak., trečiad. ir sekmd.

pagal susitarimą

Telefonas HEmlock 4-7899

Namų Tel. Hilltop 5-2557

KITI LIETUVIAI DAKTARAI

DR. PETER BRAZIS

PHYSICIAN AND SURGEON

6757 So. Western Avenue

CHICAGO, ILL.

Telefonai:

Ofisas HEmlock 4-5849

Rezidencija HEmlock 4-2324

OFISO VALANDOS:

Pirmad. antrad., ketvirtad. ir

penktad. 1:30-4: 7-9 vakaro

Trečia. ir šeštad. tikrai susitarus

YArds 7-3526, Rez. FR 6-1874

Dr. Jonas G. Valaitis

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

DR. G. J. BYLAITIS

Vaikų, vidaus, nervų gydytojas

4038 SO. ARCHER AVE.

prie California Ave.

Rez.: 4437 So. Rockwell Street

Val.: antr. 2-4, 6-9 p.m., šešt. 1-6

p.m., pirm., ketv. ir penkt. 6-9

p.m., o treč. 3:30-5 p.m., pagal

susitarimą.

Telef.: ofiso GROvehill 6-5399

rezid. CLIFFside 4-7082

DR. A. MACIUNAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

2423 WEST 63rd STREET

(kampus 63rd ir Artesian)

Ofiso val.: 2-4 ir 6-8 val. popiet

kasdien. Treč. ir šeštad. nuo 2-4.